

**SZEGEDI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KOSSUTH ZSUZSANNA SZAKKÉPZŐ ISKOLÁJA**

OKJ 54 723 02

GYAKORLÓ ÁPOLÓ SZAKKÉPZÉS

SZAKMAI PROGRAM

ESTI 1 ÉVES TAGOZAT

2016.

Elfogadta:

Szegedi Szakképzési Centrum
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának
nevelőtestülete

Jóváhagyta:

Horváth Levente Attila igazgató

Jóváhagyás dátuma:

2017. május 03.

EGÉSZSÉGÜGY ágazat
OKJ 54 723 02
GYAKORLÓ ÁPOLÓ
SZAKKÉPESÍTÉS
Esti, 1 éves képzésben

A szakképzési helyi tanterv ágazatra vonatkozó része (4x1 évfolyamos képzésben az első négy évfolyamra, azaz a 9-12. középiskolai évfolyamokra, két évfolyamos szakképzésben az első évfolyamra, előírt tartalom) az Egészségügy ágazat alábbi szakképesítéseire egységesen vonatkozik:

Azonosítószám   megnevezés:
54 723 02   Gyakorló ápoló

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, valamint
- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- az 54 723 02 gyakorló ápoló szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 52 723 01

A szakképesítés megnevezése: Gyakorló ápoló

A szakmacsoport száma és megnevezése: 1. Egészségügy

Ágazati besorolás száma és megnevezése: I. Egészségügy

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 1

Elméleti képzési idő aránya: 50%

Gyakorlati képzési idő aránya: 50%

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: -

Az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló sikeres vizsgaletételét igazoló bizonyítvány bemutatása szükséges.

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Munkahelyi egészség és biztonság	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, egészségfejlesztés tanár egészségügyi végzettséggel, védőnő, gyógytornász, diplomás ápoló, jogász (szakmai jogi és etikai ismeretek), egészségügyi menedzser (egészségügyi ellátórendszer),
Egészségügyi alapismeretek	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, latin szakos nyelvtanár (orvosi latin), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztés tanár egészségügyi előképzettséggel, diplomás ápoló, védőnő
Szakmai kommunikáció	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, ápoló (BSc), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, diplomás ápoló, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztés tanár egészségügyi végzettséggel
Ápolástan	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, ápoló (BSc), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, egészségfejlesztés tanár egészségügyi előképzettséggel, védőnő, gyógytornász, diplomás ápoló
Gondozástan	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, ápoló (BSc), egészségügyi gyakorlatvezető, csecsemő és kisgyermekgondozó (egészséges csecsemő és gyermek gondozása), rendelőintézeti vezető asszisztens (ápolási-gondozási feladatok felnőttkorban), szociális munkás (gondozási feladatok felnőttkorban), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, diplomás ápoló, védőnő
Ápolástan gyakorlat	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, ápoló (BSc), egészségügyi gyakorlatvezető, csecsemő és kisgyermekgondozó (egészséges csecsemő és gyermek gondozása), rendelőintézeti vezető asszisztens (ápolási-gondozási feladatok felnőttkorban), szociális munkás (gondozási feladatok felnőttkorban), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, védőnő, gyógytornász, diplomás ápoló
Gondozástan gyakorlat	általános orvos, szakorvos, egészségügyi szakoktató, egészségügyi szaktanár, egyetemi okleveles ápoló, közegészségügyi-járványügyi felügyelő

	(mikrobiológia-járványtan), közegészségügyi járványügyi ellenőr (mikrobiológia-járványtan), gyógyszerész (gyógyszertani alapismeretek), mentőtiszt (elsősegélynyújtás-első ellátás), egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, egészségfejlesztés tanár egészségügyi előképzettséggel, diplomás ápoló, védőnő, gyógytornász
Klinikumi ismeretek	egészségügyi gyakorlatvezető, egészségügyi szakoktató, ápoló (BSc), egyetemi okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, diplomás ápoló, védőnő, egészségfejlesztés tanár egészségügyi végzettséggel
Klinikumi gyakorlat	egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, egyetemi okleveles ápoló, egészségtan tanár egészségügyi előképzettséggel, egészségfejlesztés tanár egészségügyi végzettséggel, védőnő, gyógytornász, diplomás ápoló, jogász (szakmai jogi és etikai ismeretek), egészségügyi menedzser (egészségügyi ellátórendszer),

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (SzVK) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak:

- Elméleti oktatáshoz megfelelően felszerelt tanterem.
- Demonstrációs terem/szaktanterem.
- Audiovizuális eszközök kiegészítőkkkel.

V. A szakképesítés óraterve esti rendszerű oktatásra

A helyi program szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 33.§ (5) bekezdésének megfelelő.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 33.§ (5) bekezdésének megfelelően tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

13/2. Gyakorló ápoló esti évfolyam

modul	Tantárgy	óraszám	Résztantárgy	óraszám/százalék*	Témakör	óraszám
	Szakmai idegen nyelv	31 <u>1</u>	Szakmai idegen nyelv	31	Szakmai idegen nyelv	31
	Munkahelyi egészség és biztonság	7,75 <u>0,25</u>	Munkahelyi egészség és biztonság	7,75	Munkahelyi egészség és biztonság	7,75
11110-16 Egészségügyi alapismeretek	Egészségügyi alapismeretek	62 <u>2</u>	Szociológia	15,5 (20%)	Szakmai jogi és etikai ismeretek	7,75
					Szociológiai alapismeretek	7,75
			Egészségtan	31 (50%)	Népegészségügy	7,75
					Egészségfejlesztés	7,75
					Egészségügyi ellátórendszer	7,75
					Környezet egészségügy	7,75
			Pszichológia	15,5 (30%)	A pszichológia alapjai	7,75
					A pedagógia alapjai	7,75
Szakmai kommunikáció	46,5 <u>1,5</u>	Orvosi latin nyelv	31 (60%)	Orvosi latin nyelv	31	

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

			Kommunikáció	15,5 (40%)	Kommunikáció Speciális kommunikáció	7,75 7,75
11221-16 Alapápolás	Ápolástan-gondozástan	77,5 <u>2,5</u>	Gondozástan	15,5 (30%)	Egészséges ember gondozása	7,75
					Akadályozott ember gondozása	7,75
			Ápolástudomány - Ápoláslélektan	15,5 (30%)	Ápolástudomány	7,75
					Ápoláslélektan	7,75
			Ápolástan	46,5 (40%)	Ápolási beavatkozások	31
Betegmegfigyelés	15,5					
11222-16 Klinikumi ismeretek	Klinikumi alapozó ismeretek	31 <u>1</u>	Anatómia-élettan	31 (100%)	Anatómia-élettan alapjai, a mozgásrendszer	7,75
					A keringés és a légzés anatómiája és élettana	7,75
					Emésztés-kiválasztás-szaporodás szervrendszere	7,75
					Az idegrendszer, endokrin rendszer, érzékszervek anatómiája, élettana	7,75
	Klinikumi szakismeretek	62	Belgyógyászat	31	Kardiológia és pulmonológia	7,75

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

	2			(60%)	alapjai		
					Gasztroenterológia és Nefrológia alapjai	7,75	
					Hematológiai, Immunológia, Reumatológia	7,75	
					Neurológia és pszichiátria alapjai	7,75	
					Sebészet és traumatológia	15,5	
					Gyermekgyógyászat	15,5	
	Diagnosztikai és terápiás alapismeretek	31		Diagnosztikai és terápiás alapismeretek (csoportbontásban)	31 (100%)	Diagnosztikai alapismeretek	9
						Labor diagnosztikai alapismeretek	4,5
						Képalkotó diagnosztika alapjai	4,5
						Terápia	9
Gyógyszertan alapjai, gyógyszerelés						9	
Foglalkoztatás II.	7,75	Foglalkoztatás II.	7,75	Foglalkoztatás II.	7,75		

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

		<u>0,25</u>				
	Foglalkoztatás I.	31 <u>1</u>	Foglalkoztatás I.	31	Foglalkoztatás I.	31
11151-16 Diagnosztikus és terápiás beavatkozások felnőtt betegnél	Diagnosztikus és terápiás szakismeretek	85,25 <u>2,75</u>	Biokémia-biofizika	7,75 (10%)	Biofizikai és biokémiai ismeretek	7,75
			Gyógyszertan	31 (20%)	Gyógyszertan	31
			Vizsgálatok	31 (40%)	Fizikális vizsgálatok, betegvizsgálat	15,5
					Eszközös vizsgálatok	15,5
			Betegellátás	15,5 (30%)	Perioperatív ellátás	7,75
	Hospice ellátás	7,75				
	Diagnosztikus és terápiás beavatkozások	31 <u>1</u>	Diagnosztikus és terápiás beavatkozások	31 (100%)	Mintavétel laboratóriumi és egyéb vizsgálatokhoz	3,875
					Ápolói feladatok eszközös vizsgálatoknál	3,875
					Az ápoló gyógyszereléssel kapcsolatos feladatai	7,75

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

					Ápolói feladatok terápiás beavatkozásoknál	15,5
1152-16 Egészségnevelő és fejlesztő tevékenység	Egészségnevelés- egészségfejlesztés	54,25 1,75	Egészségnevelés	23,25	Egészségnevelés	7,75
				(50%)	Táplálkozás-tan-dietetika	11,625
					Betegoktatás	3,875
			Rehabilitáció	31	Rehabilitáció	11,625
				(50%)	Mentálhigiéné	3,875
11222-16 Klinikumi ismeretek	Klinikumi gyakorlat** 13. évfolyamból	160	Belgyógyászati gyakorlat	56 (40%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Sebészet, traumatológia gyakorlat	88 (50%)		
			Csecsemő és gyermekosztályos gyakorlat	16 (10%)		
221-16 Alapápolás	Ápolástan-gondozástan gyakorlat** 13. évfolyamból	72	Csecsemő és kisgyermekgondozás gyakorlat	16 (20%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Gondozási feladatok felnőtt	16		

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

			korban	(20%)		
			Járóbetegellátás gyakorlat	24 (40%)		
			Belgyógyászati gyakorlat	16 (20%)		
11151-16 Diagnosztikus és terápiás beavatkozások felnőtt betegnél	Klinikai gyakorlat ** 14. évfolyamból	280	Diagnosztikus és terápiás beavatkozások belgyógyászati profilú osztályon	64 (25%)	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások sebészeti profilú osztályon	56 (20%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások mozgásszervi sebészeti profilú osztályon	16 (5%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások szülészeti-nőgyógyászati osztályon	16 (5%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások neurológiai osztályon	16 (5%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások pszichiátriai osztályon	24 (5%)		

OKJ 54 723 02 GYAKORLÓ ÁPOLÓ ESTI TAGOZAT 1 ÉVES KÉPZÉS

			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások urológiai osztályon	24 (5%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások kisklinikumi osztályon	40 (15%)		
			Diagnosztikus és terápiás beavatkozások sürgősségi osztályon	24 (15%)		
11152-16 Egészségnevelő és fejlesztő tevékenység	Egészségnevelés- egészségfejlesztés gyakorlat** 14. évfolyamból	40	Egészségnevelés gyakorlat	8 (30%)	Az gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	
			Edukációs gyakorlat	8 (20%)		
			Rehabilitációs gyakorlat	24 (50%)		
	Éves teljes óraszám	1110 óra 35,8 óra / hét	Elméleti óraszám	558 óra (50%) 18 óra / hét	Gyakorlati óraszám	552 óra (50%) 17,8 óra / hét

*A tantárgyak érdemjegyének kialakításánál a résztantárgyak százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

**A gyakorlati érdemjegy kialakításánál az adott gyakorlathoz tartozó gyakorlati egységek százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

A 1/13. évfolyamban letöltendő Ápolástan-gondozástan gyakorlat 72 óra, Klinikumi gyakorlat 160 óra az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló sikeres vizsgaletételét igazoló bizonyítvány bemutatásával, 50 %-ban beszámításra kerülnek.

Az Egészségnevelés-egészségfejlesztés gyakorlat 40 órája letöltöttnek tekintett.

A letöltendő óraszámok ez alapján:

Ápolástan-gondozástan gyakorlat	36
<i>Csecsemő és kisgyermek gondozása</i>	8
<i>Gondozási feladatok felnőttkorban</i>	8
<i>Belgyógyászat gyakorlat</i>	8
<i>Járóbetegellátási gyakorlat</i>	12
Klinikumi gyakorlat (13. osztály)	80
<i>Belgyógyászat gyakorlat</i>	32
<i>Sebészet gyakorlat</i>	24
<i>Traumatológia</i>	16
<i>Gyermekosztályos gyakorlat</i>	8

A 11500-12 azonosító számú Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelmény modulantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú **Munkahelyi egészség és biztonság** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Munkahelyi egészség és biztonság
FELADATOK	
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket	x
Munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	x
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei	x
Munkaeszközök a munkahelyeken	x
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken	x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken	x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Információforrások kezelése	x
Biztonsági szín- és alakjelek	x
Olvasott szakmai szöveg megértése	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Felelősségtudat	x
Szabálykövetés	x
Döntésképeség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Visszacsatolási készség	x
Irányíthatóság	x
Irányítási készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x
Helyzetfelismerés	x

MUNKAHELYI EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG**7,75 óra**

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nincsen előtanulmányi követelmény.

Témakörök***Munkavédelmi alapismeretek***

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége.

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére.

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei.

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy).

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők. A munkavédelem fogalomrendszere, források.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII törvény fogalom meghatározásai.

Munkahelyek kialakítása

Munkahelyek kialakításának általános szabályai.

A létesítés általános követelményei, a hatásos védelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények.

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelésége.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegőzés érdekében.

Tűzmelegőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések.

Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.

Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás.

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái.

A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések megelőzése.

Raktározás.

Áruk fajtái, raktározás típusai.

Munkahelyi rend és hulladékkezelés.

Jelzések, feliratok, biztonsági szín-és alakjelek.

Hulladékgazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

Munkavégzés személyi feltételei

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek

A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

Munkaeszközök biztonsága

Munkaeszközök halmazai.

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi.

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfeleléségi nyilatkozat, valamint a megfelelést tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások.

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei.

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukciós, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

Munkakörnyezeti hatások

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

Munkavédelmi jogi ismeretek

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek.

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez.

A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, illetve az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről.

A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok.

Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma. Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőtének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
4.	házi feladat	x			
5.	teszt	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz bontás	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11110-16 azonosító számú Egészségügyi alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A **11110-16** azonosító számú **Egészségügyi alapismeretek** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Egészségügyi alapismeretek	Szakmai kommunikáció
FELADATOK		
Hivatása gyakorlása során az egészségügyi dolgozóval szemben támaszott etikai, jogi követelményeknek megfelelő viselkedést, magatartást tanúsít, tiszteletben tartja az emberi méltóságot	x	
Napi feladatait előítélet mentesen, az egyenlő bánásmód szabályait betartva látja el	x	
Szakmai munkája során figyelembe veszi a különböző kultúrkörökből érkező betegek ellátásának jellegzetességeit	x	x
Biztosítja és munkája során érvényesíti a betegjogokat, betartja az adatkezelési, adatvédelmi jogszabályokat	x	x
Egészségnevelő tevékenysége során figyelembe veszi az életkori jellemzőket és ennek megfelelő nevelési-oktatási módszereket alkalmaz	x	
Segítő hivatását felelősséggel, empatikusan, toleránsan gyakorolja, a vele kapcsolatba kerülő egészséges vagy beteg ember személyiségét tiszteletben tartja	x	x
Felismeri a betegségből adódó szorongást, elutasító viselkedést, önvédelmi reakciókat	x	
Felismeri az agresszió megnyilvánulási formáit, a bántalmazott gyermek vagy felnőtt viselkedését	x	
Alkalmazza a szakmai terminológia helyesírási és kiejtési szabályait		x
Alkalmazza az orvosi latinban használatos megnevezéseket		x
Adekváтан, kongruensen és hitelesen kommunikál a munkatársakkal, a beteggel és a hozzátartozóval		x
A betegellátás során tudatosan használja a nonverbális csatornákat		x

Felismeri a kommunikációs folyamatban bekövetkezett zavarokat		x
Megfelelően kommunikál látás-, hallás-, beszédsérült személlyel		x
Alkalmazza a kommunikációfelvétel és -tartás szabályait autizmus spektrumzavar esetén		x
Segíti akadályozott személyeket a kommunikációjukban		x
Támogatja az egészséges életmód kialakítását	x	
Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben, alkalmazza a a prevenció - kuráció - rehabilitáció alapelveit	x	
Részt vesz a betegek szervezésében	x	
Demográfiai és egészségügyi statisztikai adatokat értelmez.	x	
Felismeri a rizikófaktorokat	x	
Részt vesz szűrővizsgálatokban	x	
Környezettudatosan gondolkodik, felismeri az egészséget veszélyeztető környezeti veszélyforrásokat, kémiai, fizikai és biológiai környezeti károsító hatásokat	x	
Veszélyes hulladékot kezel	x	
Részt vesz a közösségi egészségfejlesztési programok szervezésében, kivitelezésében	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Általános etika	x	
Egészségügyi etika	x	
Ápolásetika	x	
Egyenlő bánásmód alapelvei	x	
Transz- és multikulturális ápolás, ápolásetika alapjai	x	
Alaptörvény, sarkalatos jogszabályok	x	
Egészségügyi törvény és egészségügyre vonatkozó jogszabályok	x	
Általános lélektan	x	
Személyiséglélektan	x	
Szociálpszichológia	x	
Önsegítő csoportok	x	
Orvosi latin nyelv	x	
Kommunikációs alapismeretek		x
Általános és infokommunikációs akadálymentesítés		x
Kommunikációs zavarok felsimerése		x
Népegészségügy	x	
Az egészségügyi ellátórendszer	x	
Minőségügyi alapismeretek	x	
Statisztika és demográfia	x	

Népegészségügyi jelentőségű szűrővizsgálatok	x	
Prevenció és rehabilitáció	x	
Egészségfejlesztés, közösségi egészségfejlesztés	x	
Környezetegészségügy	x	
Környezettudatos életmód, környezeti veszélyforrások és kockázati tényezők	x	
Munkabiztonsági tényezők	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű kommunikáció szóban és írásban	x	x
Adekvát kommunikáció akadályozott személyekkel		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x
Türelmesség	x	x
Megbízhatóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Közérthetőség	x	x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Rendszerekben történő gondolkodás	x	x

EGÉSZSÉGÜGYI ALAPISMERETEK**54,25 óra**

13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja felkészíteni a képzésben résztvevőket az egészségügyi szolgáltatóknál végzendő segítő szakmák elsajátítására. A tantárgy olyan általános, az egészségüghöz kapcsolódó alapismeretek elsajátítását szolgálja, melyek nélkülözhetetlenek a specifikus szakmai ismeretek elsajátításához, az egészségügy területéhez tartozó valamennyi szakma gyakorlásához.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kommunikáció

Szakmai kommunikáció

Munkavédelmi alapismeretek

Ápoláslélektan

Akadályozott ember gondozása

Speciális ápolást igénylők ellátása

RÉSZTANTÁRGYAK

SZOCIOLÓGIA

15,5 óra

Szakmai jogi és etikai ismeretek tananyagegység (7,75 óra)

- A társadalmi, erkölcsi és jogi normák fogalma, egymáshoz való viszonyuk
- A jog és a jogrend fogalma, a belső jogforrások rendszere.
- Magyarország Alaptörvényében meghatározott alapvető jogok és kötelezettségek.
- Az állami szervek rendszere, jellegük és egymáshoz való viszonyuk.
- Az állam felelőssége a lakosság egészségi állapotáért.
- A közszolgáltatások rendszere és szervezése: az egészségügy és a szociális ellátás intézményei és azok alapvető követelményei.
- Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere.
- Az egészségügyre és az egészségügyi szolgáltatásra vonatkozó fontosabb jogi szabályozások.
- Információbiztonság és adatvédelem.
- Az egészségügyi dokumentáció kezelése.
- Szakmai felelősség és felelősségvállalás az egészségügyben.
- Az egészségügyben dolgozókra vonatkozó speciális munkaügyi szabályok és szabályozók.
- Az egészségügyi etika kialakulása és alapjai.
- Az egészségügyi etika alapelvei.
- Etikai értékek az egészségügyben.
- A betegek jogai és a betegjogok érvényesítése.
- Jogi és etikai szabályozás kapcsolata az egészségügyben.
- Az egészségügyi dolgozók tevékenységének etikai elvei és problémái.
- Az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás, viselkedés.
- Szakmai etikai alapkövetelmények: előítélet mentesség, másság elfogadása, tolerancia, humanitás, empátia, karitativitás, intimitás..
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Etikai dilemmák és bioetikai kérdések.
- Az abortusz etikai kérdései.
- Az egészségügyi dolgozók és a sztrájkjog etikai kérdései.
- Etikai kódex.

Szociológiai alapismeretek tananyagegység (7,75 óra)

- A szociológia lényege, tárgya, jelentősége.
- A szociálpszichológia tárgya, témakörei.
- Társadalmi rétegződés és mobilitás.
- Társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység.
- A szocializáció fogalma és elméletei; szinterei, intézményei.
- Családszociológia.
- Szerepek és szerepkonfliktusok.
- Csoportok. Csoportdinamika. A csoportokat alakító tényezők. A csoporton belüli tagolódás.
- A csoporttagok egymáshoz való viszonya.
- A csoport egymást erősítő tényezői.
- Deviáns magatartás fogalma, formái.
- A különböző kultúrák szokásai, hagyományai.

Esélyegyenlőség.
 Foglalkoztatottság és munkanélküliség.
 Szociológiai mérések, eredmények, statisztikai adatok.
 Szociális intézményrendszerek.
 Az egészségügyi dolgozók.
 Munkakörök. Munkakörökkel kapcsolatos általános elvárások.
 Személyes attitűdök a segítő szakmákban.

PSZICHOLÓGIA

15,5 óra

A pszichológia alapjai tananyagegység (7,75 óra)

Az általános pszichológia tárgya, felosztása. Pszichológiai alapfogalmak.
 A pszichológia irányzatai.
 Alapvető megismerési folyamatok.
 Motiváció és érzelem.
 Az alvás szerepe, funkciója.
 Az alvás fázisai. Leggyakoribb alvászavarok.
 A tanulás fogalma, fajtái.
 Tanulási modellek.
 A személyiség fogalma és a legfontosabb személyiség-elméletek.
 Személyiség-tipológia.
 A személyiség fejlődése. A szocializáció folyamata.
 Fejlődéslélektan alapfogalmai, módszerei, a fejlődés törvényszerűségei.
 A megismerési folyamatok fejlődése, a beszédfejlődés.
 A tanulás és viselkedés fejlődése.
 Az érzelmi funkciók kialakulása és az akarat fejlődése.
 A gyermek értelmi fejlettségének mérése.
 A szorongás lényege, kialakulásának okai.
 A szorongás testi tünetei, érzelmi komponensei.
 A szorongás kezelése.
 Stresszhelyzet, félelem és a kapcsolódó önvédelmi reakciók.
 Az agresszió megnyilvánulási formái
 Bántalmazások

A pedagógia alapjai tananyagegység (7,75 óra)

A neveléstudományok helye, felosztása.
 Nevelési célok.
 A nevelés folyamata.
 Nevelési módszerek.
 Nevelői-oktató szerep; szerepelvárások és szerepkonfliktusok.
 A személyiség összetevői. A nevelő személyisége.
 Vezetői, szülői attitűdök, módszerek, eszközök.
 Tanulás és oktatás.
 A tanulás. Tanítási-tanulási módszerek. A tanulási folyamat szervezése.
 Tanulási technikák. Tanulásmódszertan.

Tanulási problémák, zavarok, akadályok.
 A pedagógia módszerei. Az individuális pedagógia.
 Az oktatás szervezeti és munkaformái. Az oktatás eszközei és módszerei.
 Motiválás és aktivizálás.
 Ellenőrzés, értékelés, differenciálás.
 Új módszerek a pedagógiában.
 Andragógiai alapismeretek.
 Kliens/beteg oktatása.
 Az egészségnevelés célja, feladata.
 Az egészségnevelés során alkalmazható egyéni, csoportos és egyéb szervezeti formák, módszerek, eszközök

EGÉSZSÉGTAN

31 óra

Egészségfejlesztés tananyagegység (7,75 óra)

Az egészségfejlesztés fogalma, célja, feladata, szinterei, intézményei.
 Az egészségkultúráltság fogalma, összetevői
 Az egészség definíciója.
 Az egészséget meghatározó tényezők.
 Az egészséges életvitel.
 A higiéné fogalma, területei.
 Személyi higiéné.
 Az egészséges szervezetet felépítő anyagok, tápanyagok összetétele, tápanyag-piramis, az egészséges szervezet tápanyagszükséglete.
 Az egészséges táplálkozás; a túlzott tápanyagbevitel következményei.
 Fizikai, szellemi munka energiaigénye.
 A helyes testtartás, rendszeres testedzés jelentősége.
 A testi erő fenntartása, a mozgás lehetséges módjai.
 A megfelelő öltözködés.
 A prevenció szintjei.
 A betegségek korai felismerését szolgáló lehetőségek; rizikófaktorok és azok felismerése.
 Szűrővizsgálatok jelentősége, életkorok szenti szűrővizsgálatok formái, teendő a tünetek megjelenése esetén.
 Védőoltások. A káros szenvedélyek formái, kialakulásuk okai, betegséget előidéző káros hatásuk, a káros szenvedélyek korai felismerése.
 A drog, az alkohol kapcsolata a mentális egészségünkkel.
 Önértékelés, önbecsülés.
 Önmagunkról kialakított reális kép, képességeink, korlátaink.
 Az egészséges lelki egyensúly fenntartása, önvédő technikák.
 Relaxáció formái, jelentősége.
 Aktív, passzív pihenés formái.
 Az érzelmi élet egyensúlya. Az akaraterő.

Népegészségügy tananyagegység (7,75 óra)

- A népegészségtan tárgya.
- A népegészségtan és az orvostudomány kapcsolata.
- Az egészség, egészségkultúráltság.
- A statisztika fogalma, tárgya.
- A statisztikai adatok jellege.
- A statisztikai adatgyűjtés, csoportosítás.
- A demográfia fogalma, tárgya, alapfogalmai (népesség, népesedés, népmozgalom).
- A demográfia módszerei és kiemelt tárgyköreinek áttekintése:
- A strukturális demográfia.
- Születés, termékenység.
- Halandóság.
- Természetes népmozgalom.
- Család-demográfia.
- Reprodukció. Vándorlások. Epidemiológia fogalma, tárgya.
- Deszkriptív epidemiológia.
- A betegségek gyakoriságának mérése (prevalencia, incidencia, tartam prevalencia fogalma).
- Kor-nem és egyéb kategória-specifikus mutatók lényege.
- A betegségek gyakoriságát befolyásoló tényezők.
- A morbiditási adatok forrásai.
- Analitikus epidemiológia, intervenciós epidemiológia fogalma.
- Szociológiai módszerek.
- Prevenció és egészségmegőrzés.
- Az egészségmegőrzés stratégiája.
- Hazai egészség-megőrzési programok.

Környezet egészségügy tananyagegység (7,75 óra)

- A környezet és az egészség kapcsolata.
- Az ember ökológiai lábnyoma, környezettudatos gondolkodás.
- A természetes és a mesterséges (épített) környezet jellemzői a XXI. században.
- A víz szerepe az ember életében.
- Az egészséges ivóvíz és az ásványvizek.
- Hazánk gyógy-és termálvizei, azok egészségre gyakorolt hatásai.
- A vízszennyezők és az egészségtelen vizek károsító hatásai.
- A légkör és a levegő fizikai, kémiai jellemzői.
- A főbb légszennyező anyagok, jellemzőik és hatásuk az egészségre.
- Meteorológiai és klimatikus tényezők hatása az emberre.
- Ionizáló és nem ionizáló sugárzások fizikai és biológiai jellemzői és hatásaik.
- A talaj összetétele, öntisztulása, talajszennyeződés.
- Vegyianyagok a környezetünkben.
- Hulladékgazdálkodás, kommunális, ipari és mezőgazdasági hulladékok.
- A veszélyes hulladékok kezelése, tárolása.
- A környezeti zaj, rezgés és annak hatásai a szervezetre.
- A zajártalom és következményei.

A települések típusai és jellemzőik.
 Urbanizációs ártalmak.
 Az egészséges lakókörnyezet.
 A korszerűtlen lakások, épületek egészségre gyakorolt káros hatásai.
 Egészségügyi kártevők megjelenése a lakásban és a környezetben.
 Környezeti eredetű megbetegedések és azok megelőzése.
 Környezeti katasztrófák, haváriák.
 Környezetvédelem az egyén és a társadalom szintjén.
 Munkabiztonság és munkahigiéné az egészségügyi munkahelyeken.
 Biztonságos munkavégzés tárgyi feltételei, munkaeszközök megfelelő használata.
 Tűzveszélyes anyagok a munkakörnyezetben.
 Fizikai, kémiai, biológiai kockázatok az egészségügyi munkahelyeken.

Egészségügyi ellátórendszer tananyagegység (7,75 óra)

Az egészségügyi ellátórendszer fogalma, feladata, helye, kapcsolatrendszere a makrogazdaságban.
 A magyar egészségügyi ellátó rendszer tagozódása, struktúrája.
 A progresszív betegellátás filozófiája, rendszere, jellemzői.
 Az egészségügyi ellátás szinterei, az egyes szinterek feladata, célja, szereplői.
 Az egészségügyi ellátórendszer működésének szabályozása és ellenőrzése.
 Az egészségügyi ellátás tárgyi és humán erőforrás feltételeinek szabályozása.
 Kompetenciák és hatáskörök az egészségügyi ellátórendszerben.
 Az egészségügyi technológia fogalma, összetevői.
 A prevenció helye, szinterei az egészségügyi ellátórendszerben.
 A rehabilitáció helye, jelentősége az egészségügyi ellátórendszerben.
 A hazai sürgősségi betegellátó rendszer szintjei, jellemzői.
 Nemzetközi egészségbiztosítási rendszerek.
 Egészségügyi ellátás az EU-ban.
 A hazai egészségbiztosítási rendszer jellemzői.
 A hazai egészségügyi ellátás finanszírozási formái, technikái.
 A hazai egészségügyi ellátórendszer fejlesztési koncepciói.
 Minőségirányítás az egészségügyben.
 Képzés, továbbképzés az egészségügyben.
 Az egészségügyi dolgozók érdekképviseleti szervei (kamarák, egyesületek, szakszervezetek).

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	

1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció		x		
10.	szerepjáték		x	x	
11.	házi feladat	x			
12.	egyéb	x	x	x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	

4.2.	Információk rendszerzése mozaikfeladattal			x	
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

SZAKMAI KOMMUNIKÁCIÓ**46,5 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A szakmai kommunikáció oktatásának célja a kommunikációs ismeretek, készségek, aktív, tudatos fejlesztése, kitérve az egészségügyi pályákon fontos jellemzőkre, speciális helyzetekre. További cél, hogy a tanuló ismerje az orvosi latin nyelvi szakkifejezéseket, munkája során tudja alkalmazni a latin szaknyelv kiejtési, olvasási és írási szabályait.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelvtan

Magyar irodalom

Történelem

Biológia

Anatómia-élettan

Pszichológia

Személyiség lélektan

Szociálpszichológia

Témakörök**ORVOSI LATIN NYELV****31 óra**

A latin nyelv eredete, fejlődése.

Az orvosi latin nyelv kialakulása és fejlődése.

Az orvosi terminológia helyesírási és kiejtési szabályai.

Az emberi test főbb részei, síkjai, irányai.

Szervek, szervrendszerek felépítésére, egészséges és kóros működésére vonatkozó latin szakkifejezések:

Mozgásrendszer latin szakkifejezései.

Keringési rendszer latin szakkifejezései.

Légzőrendszer latin szakkifejezései.

Emésztőrendszer latin szakkifejezései.

Vizeletkiválasztó rendszer latin szakkifejezései.

Nemi szervek latin szakkifejezései.

Belső elválasztású mirigyek latin szakkifejezései.

Idegrendszer latin szakkifejezései.

Érzékszervek latin szakkifejezései.

A szervek, szervrendszerek működésére vonatkozó szakkifejezések.

Kórtani és klinikumi elnevezések.

Műtéti és vizsgáló eljárások elnevezései.

Orvosi vények szakkifejezései.

Számnevek.

Alapvető nyelvtani ismeretek: a névelő, főnév, birtokos szerkezet, melléknév és minőségjelzős szerkezet névszók, ragozás, határozószók, szóképzés és szóalkotás, rövidítések, igék és igeragozás, képzők.

A témakört csoportbontásban kell tanítani.

KOMMUNIKÁCIÓ

15,5 óra

Kommunikáció tananyagegység

A kommunikáció fogalma, elemei.

Dinamikai törvényszerűségek.

Az interperszonális és multiperszonális kommunikációs helyzetek.

Az őszinte kommunikáció feltételei.

Érintkezési formák és ezek eltérései más kultúrákban.

Az érdeklődés és a figyelmes hallgatás jelentősége.

A közvetlen emberi kommunikáció formái.

Nyelvi szocializációs szintek.

A metakommunikáció fogalma és törvényszerűségei, jellemzői.

A verbális és nonverbális közlés viszonya.

A pillanatnyi és állandósult érzelmek kifejeződése.

A kulturális szignálok kommunikatív jelentősége.

A kongruens és inkongruens kommunikáció fogalma, jellemzői, hitelesség.

Egészségügyi szakmai kommunikáció:

Az egészségügyi szakdolgozó-beteg együttműködés javításának kommunikációs lehetőségei.

A kapcsolatfelvétel, a bemutatkozás jelentősége és általános szabályai.

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és a beteg gyermekkel.

A gyerekek sajátos kommunikációs formái: a sírás, a rajz és a játék.

Az időskor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek, akadályok

Kommunikáció roma páciensekkel.

Figyelemfelhívó jelek a páciens kommunikációjában.

Kapcsolat, kommunikáció feszült, indulatos betegekkel.

Kommunikáció a hozzátartozókkal.

Kommunikáció az egészségügyi team tagjai között.

Telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben.

Speciális kommunikáció tananyagegység

A kommunikációs zavarok és okai.

Speciális kommunikáció alkalmazása hallás, beszéd és látássérültekkel.

A hazai és nemzetközi jelnyelv és a Braille írás.

Az egészségügyi szakdolgozó szerepe a megfelelő kommunikáció biztosításában és fenntartásában.

Infokommunikációs akadálymentesítés.

Kommunikációs korlátok leküzdése autizmus spektrumzavar esetén.

A nyelvi kommunikáció hiányosságai.

A szégyenlősség és gátlásosság.

Kommunikációs gátak és közléssorompók.

A kommunikációs zavarok leküzdése.

Segítő beszélgetés.

Segítő beszélgetés leggyakoribb hibái.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	szerepjáték		x	x	
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				

2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x	x	

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 11221-16 azonosító számú Alapápolás megnevezésű szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei**

A **11221-16** azonosító számú **Alapápolás** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Ápolástan- gondozástan	Ápolástan- gondozástan gyakorlat
FELADATOK		
Közreműködik az egészség megőrzésében és helyreállításában	x	x
Részt vesz az egészséges újszülött, csecsemő és gyermek szükségleteinek biztosításában	x	x
Biztosítja az egyén komfortját különböző életszakaszokban, élethelyzetekben	x	x
Gondozási feladatokat lát el a fejlődési életszakaszoknak és a különböző élethelyzeteknek megfelelően	x	x
Elhelyezi a beteget, részt vesz a betegfelvétel, átadás és elbocsátás ápolói feladataiban	x	x
Ápolási modelleknek megfelelően végzi munkáját	x	x
Részt vesz az ápolási folyamat tervezésében, kivitelezésében és dokumentálásában	x	x
Akadályozott személyt segít, gondoz, ápol, rehabilitációs programjaiban részt vesz	x	x
Segíti a beteget alapvető szükségleteinek kielégítésében, a betegbiztonság és a betegjogok szem előtt tartásával	x	x
Betegmegfigyelést végez, az eredményeket dokumentálja. Kardinális tüneteket észlel, mér, EKG-t készít, pulzoximetriát végez, az eredményt rögzíti és jelenti, sürgős esetben haladéktalanul intézkedik	x	x
Felismeri a beteg megváltozott szükségleteit, a betegmegfigyelés során észlelt tüneteket jelzi és jelenti, életet veszélyeztető tüneteket, tünet együtteseket felismer és haladéktalanul intézkedik	x	x
Biztonságos és higiénikus betegkörnyezetet teremt az aszeptikus betegellátás figyelembevételével	x	x
Pozicionálja, mobilizálja a beteget, mozgást segítő eszközöket biztonságosan alkalmaz,	x	x

Megfelelően és biztonságosan alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket, az ápolási, kényelmi és antidecubitus eszközöket, kötszereket	x	x
Előkészít különböző vizsgálatokhoz beavatkozásokhoz, kompetenciájának megfelelően felkészíti a beteget, illetve segédkezik a beavatkozások kivitelezésében	x	x
Testváladékokat megfigyel, felfog, gyűjt, mér, váladékfelfogó eszközöket szakszerűen használ, kezel, fertőtleníti	x	x
Fizikális lázcsillapítást végez, hideg-meleghatást alkalmaz	x	x
Felismeri a decubitus jeleit, súlyosságát megállapítja, részt vesz az ellátásában	x	x
Felismeri az élőködővel fertőzött beteget, részt vesz az ellátásában, izolálásában	x	x
Idős beteget életkorának, szellemi és fizikai adottságainak megfelelően ápol	x	x
Terminális állapotban lévő, illetve haldokló betegek alapápolási feladatait ellátja, halott körüli teendőket ellát	x	x
Részt vesz a szakszerű és jogszerű fizikai korlátozás kivitelezésében, majd a fokozott betegmegfigyelésben, a fizikailag korlátozott beteg szükségleteinek kielégítésében	x	
Részt vesz a viziteken, megbeszéléseken, a gyógyító team tagjaival együttműködik	x	x
Etikus és felelősségteljes magatartást tanúsítva segítő, támogató kapcsolatot tart a beteggel, hozzátartozókkal	x	x
Munkája során figyelembe veszi a betegség személyiségre gyakorolt hatását	x	x
Betartja a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat	x	x
Munkavégzése során alkalmazza az ápoláslélektan alapelveit és speciális vonatkozásait	x	x
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Egészséges ember fejlődése, fejlődéslélektana	x	x
Egészséges ember gondozása	x	x
Prevenció	x	x
Egészséges életmód, életvitel	x	x
Újszülött-, csecsemő- és gyermekgondozás	x	x
Idős ember gondozása	x	x
Akadályozott emberek gondozása, ápolása	x	x
Esélyegyenlőség	x	x

Ápolási elméletek	x	
Ápolásetika	x	x
Ápoláslélektan	x	x
Team-munka szerepe, jelentősége	x	x
Betegfelvétel, betegátadás, elbocsátás	x	x
Alapszükségletek szerinti ápolás és betegellátás	x	x
Megváltozott szükségletek felmérése, kielégítése	x	x
Ápolási beavatkozások	x	x
Vizsgálatok, segédkezés vizsgálatoknál és beavatkozásoknál	x	x
Betegmegfigyelés és riasztás	x	x
Kardinális tünetek mérése, észlelése, regisztrálása	x	x
Aszeptikus betegellátás, higiéné és nosocomialis surveillance	x	x
Fertőtlenítés és egyszer használatos anyagok kezelése	x	x
Betegbiztonság	x	x
Egészségügyi dokumentáció vezetése és adatvédelem	x	x
Ápolási dokumentáció vezetése	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvű kommunikáció szóban és írásban	x	x
Alapápolási és gondozási tevékenységek ellátása	x	x
Egyszerűbb terápiás, diagnosztikus célú vizsgálatok, beavatkozások végrehajtása	x	x
Az ápolás, a betegmegfigyelés és riasztás eszközeinek adekvát és biztonságos alkalmazása	x	x
Eszközök előkészítése, tisztán tartása	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Türelmesség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Kapcsolatteremtő készség	x	x
Közérthetőség	x	x
Segítőkészség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x

ÁPOLÁSTAN-GONDOZÁSTAN

77,5 óra

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának a célja, hogy az egészségügyi alapismeretekre támaszkodva a tanulók ismerjék meg az ápolás alapelveit, sajátítsák el az ápolás elméleti alapjait, az egészséges és akadályozott emberrel kapcsolatos gondozási feladatokat.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai jogi és etikai ismeretek, pszichológia, pedagógia, orvosi latin

RÉSZTANTÁRGYAK

GONDOZÁSTAN

15,5 óra

Egészséges ember gondozása tananyagegység (7,75 óra)

Az ember és környezete

Az ember, mint bio-pszicho-szociális lény

Az egészség fogalma

Az egészséges életmód, életvitel összetevői

A prevenció fogalma, szintjei

A gondozás fogalma, célja és formái, a gondozó jellemzői

A gondozás és nevelés egysége

Családtervezés

Terhesség, a terhes nő életmódja

Terhesgondozás

A szülés és a gyermekágy

Az egészséges újszülött jellemzői, gondozása

Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége

Az anyatejes táplálás fontossága

Az egészséges csecsemő pszichés és szomatikus fejlődése, gondozási feladatok

A kisgyermek pszichés és szomatikus fejlődése, gondozási feladatok

Szeparáció és hospitalizáció fogalma, hatása a gyermek érzelmi állapotára és fejlődésére.

Kórházba kerülő gyermek reakciói, a kórházban tartózkodás hatására kialakuló tünetegyüttes és negatív következményeinek megelőzését szolgáló intézkedések.

Gyermekek felkészítése a különböző kórházi beavatkozásokhoz.

Az óvodáskorú gyermek fejlődése és gondozása. A helyes szokások, napirend kialakítása

Az iskolaérettség

A kisiskoláskor jellemzői, gondozási feladatok

A serdülőkori fejlődés, testi és lelki változások

Az ifjúkor jellemzői, pályaválasztás, párválasztás

A felnőttkor szakaszai, az egészséges felnőtt jellemzői. Gondozásra szorulóknak.

Az időskor jellegzetességei: szerepváltozások, magatartások és hiedelmek, veszteségek, krízisek, a gazdasági tényezők hatásai, a jövedelmi viszonyok változása, nyugdíjazás, az életmód változás hatása, az életminőség, társas kapcsolatok, a munka).

Segítségnyújtás az idős emberek szükségleteinek kielégítésében.

Veszélyeztető tényezők.

Akadályozott ember gondozása tananyagegység (7,75 óra)

- Speciális ellátási igényű ember gondozása, rehabilitációja.
- Egészség, betegség, károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalmai.
- A tevékenység akadályozottsága, a társadalmi beilleszkedés korlátozottsága.
- A fogyatékosági formák definíciója.
- Az egészségügyi ellátás speciális fizikai környezeti igényei, speciális eszközigényei, a kommunikáció és információ átadás specialitásai a különféle akadályozottsággal élő gyermekek és felnőttek esetében.
- Az akadályok fajtái.
- Az akadálymentesítés szinterei, törvényi háttere.
- Az akadálymentesített szolgáltatási környezet jellemzői.
- Esélyteremtő közszolgáltatás: akadálymentesítés az egészségügyi ellátásban.
- Fizikai akadálymentesítés.
- Infó-kommunikációs akadálymentesítés.
- Morális akadálymentesítés (fogyatékos személyek társadalmi megítélése, antidiszkrimináció a gyakorlatban).
- Gyógyászati segédeszközök használata, karbantartása.

ÁPOLÁSTUDOMÁNY-ÁPOLÁSLÉLEKTAN

15,5 óra

Ápolástudomány tananyagegység (7,75 óra)

- Az ápolás története.
- A betegápolás fejlődése Magyarországon.
- A szükségletek hierarchiája.
- Az ápolási folyamat.
- Az ápolási dokumentáció részei.
- Ápolási modellek.
- Az ápolási modell fogalma, a modellek közös jellemzői.
- Az egészségügyi ellátás hagyományos modellje.
- Az életműködéseken alapuló ápolási modell.
- Az önellátáson alapuló ápolási modell.
- A fejlődésen alapuló modell.
- A kölcsönhatáson alapuló ápolási modell.
- Az adaptáción alapuló ápolási modell.
- A rendszerelméleten alapuló ápolási modell.
- Ápolási modellek a gyakorlatban.
- Az ápolás meghatározása.
- Az ápolás funkciói.
- Önálló, nem önálló és együttműködő funkciók.
- A funkcionális és a betegközpontú, szükségletekre alapozott ápolás összehasonlítása.
- Az egészségügyi dolgozókkal szembeni elvárások (külső megjelenés, személyi higiéné, személyiségjegyek, viselkedés, felkészültség).
- Ápolási dokumentáció vezetése.
- A minőségügyi dokumentációs rendszer (minőségügyi kézikönyv, minőségügyi eljárások, protokoll, műveleti utasítások, úrlapok, bizonylatok) ismerete.

Az egészségügyi dolgozók szerepe a minőségbiztosításban.
Ápolástudományi folyóiratok.

Ápoláslélektan tananyagegység (7,75 óra)

A betegség hatása a személyiségre.
A betegséggel kapcsolatos attitűdök.
A betegek és hozzátartozóik pszichés vezetése.
Szorongás pszichés ártalmak.
Mindennapos ápoláslélektani feladatok a beteg fogadásával, vizsgálatokkal,
beavatkozásokkal kapcsolatban.
Speciális ápoláslélektani feladatok a fájdalommal, félelem-szorongással kapcsolatban, a
hirtelen állapotromlással járó betegségek, krónikus betegségek esetén, valamint a
haldoklás folyamatában.

ÁPOLÁSTAN

46,5 óra

Ápolási beavatkozások tananyagegység (31 óra)

Asepsis-antisepsis fogalma.
A fertőtlenítés alapfogalmai.
Fertőtlenítő eljárások.
Fertőtlenítő szerek.
A sterilizálás alapjai.
A sterilizálás munkafázisai.
Sterilizáló eljárások.
Steril anyagok tárolása, kezelése.
Munkavédelem, tűzvédelem, katasztrófavédelem, környezetvédelem az egészségügyi
intézményekben.
Egyéni védőfelszerelések, védőeszközök használata.
Veszélyes hulladékok kezelése.
Fertőző beteg elkülönítése, ápolása.
A beteg fogadásával, távozásával és áthelyezésével kapcsolatos feladatok.
A vizit, ápolói teendők viziten, konzíliumokon.
A beteg ember szükségletei, kielégítésének lehetőségei.
A beteg ágya, ágyazási formák.
A beteg elhelyezése, hely és helyzetváltoztatás.
Fekvés és fektetési módok.
A beteg mobilizálása.
Rugalmas pólya felhelyezése.
Kényelmi eszközök és használatuk.
Gyógyászati segédeszközök használata.
A beteg etetése, itatása.
A beteg testének tisztántartása.
Élősködők okozta fertőzések ellátása.
Testváladékok felfogása, gyűjtése, mérése, váladék felfogó eszközök szakszerű használata,
fertőtlenítése.

Előkészítés női és férfi beteg katéterezéséhez, hólyagöblítéshez.
 A széklet- vizeletürítés biztosítása.
 Szélső alkalmazása, beszáradt széklet eltávolítása.
 Beöntés.
 Testhőmérséklet mérése, lázcsillapítás.
 Hideg-meleg hőhatáson alapuló eljárások alkalmazása.
 A légzés segítése.
 Biztonságos környezet megteremtése.
 A fizikai korlátozás szabályai, fokozott megfigyelés és a szükségletek kielégítése a fizikai korlátozás alatt.
 Idős beteg ápolása.
 Decubitus. Norton és Braden skála használata. A decubitus megelőzése és a beteg ápolása.
 Terminális állapotban lévő és haldokló beteg ápolása.
 A halott körüli teendők.
 A betegbiztonság szempontjainak figyelembe vétele az ápolási beavatkozások alatt.

Betegmegfigyelés tananyagegység (15,5 óra)

A betegmegfigyelés általános szempontjai.
 A beteg magatartásának, viselkedésének megfigyelése.
 Testalkat, tápláltsági állapot, mozgás, járás megfigyelése.
 Érzékszervek megfigyelése (látás, hallás, egyensúly, érzészavarok).
 A tudatállapot megfigyelése.
 A beteg alvásának megfigyelése.
 A bőr, haj, fejbőr megfigyelése.
 A bőrfüggelékek (haj, köröm) megfigyelése.
 A bőr legfontosabb elváltozásai (elsődleges, másodlagos elemi jelenségek).
 Kardinális tünetek (testhőmérséklet, pulzus, vérnyomás, légzés) megfigyelése.
 Testváladékok megfigyelése (széklet, vizelet, hányadék, köhögés, köpet, sebváladék, menstruációs váladék). Vízháztartás megfigyelése, folyadék egyenleg vezetése.
 A szervezet oxigén-ellátottságának megfigyelése
 Állapotváltozások, életveszélyes tünetek felismerése.
 A megfigyelés eredményeinek dokumentálása.

A képzés helyszíne

Betegmegfigyelés: szaktanterem,
 Ápolási beavatkozások: szaktanterem,
 Egyéb témakörök: tanterem.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és
---------	-----------------------------------	---	--------------------------

		egyéni	csoport	osztály	felszerelések
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	vita			x	
6.	szemléltetés			x	
7.	szimuláció		x		
8.	házi feladat	x			
9.	gyakorlás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x	x	
2.	Komplex információk körében				
2.1.	Esetleírás készítése	x			
2.2.	Utólagos szóbeli beszámoló		x	x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos		x		

	szövegfeldolgozás				
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÁPOLÁSTAN-GONDOZÁSTAN GYAKORLAT**72 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

(Beépített évközi gyakorlati óraszám.)**A gyakorlat célja**

A gyakorlat célja, hogy a tanulók sajátítsák el az ápolás –gondozás gyakorlatának alapjait, valamint az emberi fejlődés törvényszerűségeinek ismeretében gyakorolják az egészséges és akadályozott emberrel kapcsolatos gondozási feladatokat.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai jogi és etikai ismeretek, munkavédelmi alapismeretek, kommunikáció, pszichológia, pedagógia, orvosi latin, egészséges ember gondozása

Témakörök***Csecsemő- és kisgyermekgondozás gyakorlat******16 óra***

- Az intézmény felépítése, munkarendje.
- Munkavédelmi, tűzvédelmi szabályok megismerése, betartása.
- Napirend megismerése, napirend szerinti munkavégzés.
- A gyermek fogadása.
- Részvétel a napi gondozási feladatokban.
- A csecsemő és gyermekgondozás eszközeinek használata, tisztítása, fertőtlenítése.
- Mosdatás, fűrésztés feladatai.
- Pelenkázás, tisztázás.
- Időjárásnak megfelelő öltözet biztosítása.
- Öltöztetés.
- Levegőztetés.
- A csecsemő és a gyermek táplálása.
- Részvétel a gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozásokban.
- Közreműködés a helyes szokások kialakításában.
- Részvétel a játéktevékenységben.
- A játékok tisztántartása.
- Altatás, pihenés biztosítása.

Gondozási feladatok felnőttkorban

16 óra

Az intézmény felépítésének, munkarendjének megismerése.
Munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi szabályok megismerése, betartása a napi munkavégzés során.
A napirend megismerése, részvétel a napi gondozási feladatokban.
Megfigyelési feladatok elvégzése, eredmények dokumentálása:
magatartás, viselkedés.
testalkat, járás.
érzékszervek működése.
tudatállapot.
fekvés, alvás megfigyelése.
bőr, bőrfüggelékek, hajás fejbőr.
kardinális tünetek megfigyelése.
testváladékok megfigyelése.
fájdalom megfigyelése.
folyadékháztartás megfigyelése
A gondozott szükségleteinek figyelembe vétele, kielégítésének segítése:
táplálkozás, folyadékfogyasztás segítése,
hely- és helyzetváltoztatás segítése,
segítségnyújtás a gondozott testének tisztántartásában,
ágyazás, ágyneműcsere.
Ürítési szükségletek kielégítésének segítése,
incontinens beteg ápolása.
Decubitus megelőzés.
Ápolási-gondozás eszközeinek szakszerű használata, tisztítása, fertőtlenítése.
Fertőtlenítő eljárások alkalmazása.
Akadályozott ember (mozgásszervi, látási, hallási, értelmi) segítése a mozgásban,
higiénében, pihenésben, táplálkozásban, ürítésben, öltözködésben, kommunikációban.
Az intézményben alkalmazott dokumentáció megismerése.

Járóbetegellátási gyakorlat

24 óra

Az intézmény felépítése, munkarendje.
Munkavédelmi, tűzvédelmi, környezetvédelmi szabályok megismerése, betartása a munkavégzés során.
A beteg fogadása, ellátása.
A betegellátás menete, dokumentációja, adatok rögzítése.
Orvosi vizsgálatokban való segédkezés, asszisztálás.
A beteg tüneteinek megfigyelése, dokumentálása.
A beteg adatainak kezelése, adminisztráció, dokumentáció.
Gondozottak ellátása, rendszeres vizsgálata.
Légzés, pulzus, vérnyomás mérése, dokumentálása.
Egészségnevelési feladatok

Belgyógyászat gyakorlat**16 óra**

A belgyógyászati osztály szervezeti felépítésének bemutatása.
Munka és tűzvédelmi szabályok.
A beteg kültakarójának a megfigyelése.
A beteg tudatának, tudatállapotának megfigyelése.
Kardinális tünetek: a pulzus, vérnyomás, testhőmérséklet, légzés megfigyelése.
A testváladék megfigyelése és felfogása, mérése.
Vérvétel.
Vércukor meghatározás végzése gyorsesztekkel.
Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása: EKG, pulzus, légző, hő, szaturáció.
A megfigyelések dokumentálása.
Betegvizsgálat megfigyelése.
Diagnosztikai beavatkozások megfigyelése.
A különböző kórfolyamatok megfigyelése.
Előkészítés gyógyszereléshez, segédkezés a gyógyszerbevitelben.
Előkészítés injekciózáshoz és infúziós terápiához.
Terápiás beavatkozások megfigyelése.
Ellátási folyamat kísérése.
Bekapcsolódás az ápolási/szakápolási folyamatba.
Az ápolási folyamat: felmérés, ápolási diagnózis, ápolási terv, az ápolás kivitelezése, értékelés megfigyelés.
Az ápolási dokumentáció vezetése.
Segédkezés a beteg ember szükségleteinek a kielégítésében: mozgás, pihenés, higiéné, táplálkozás, folyadékfelvétel, váladékok ürítése, légzés, testhőmérséklet, környezeti veszélyek elkerülése.
A beteg kültakarójának a megfigyelése.
A beteg tudatának, tudatállapotának megfigyelése.
Kardinális tünetek: a pulzus, vérnyomás, testhőmérséklet, légzés megfigyelése.
A testváladék megfigyelése és felfogása, mérése.
Vérvétel.
Vércukor meghatározás végzése gyorsesztekkel.
Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása: EKG, pulzus, légző, hő, szaturáció.
A megfigyelések dokumentálása.
Betegvizsgálat megfigyelése.
Diagnosztikai beavatkozások megfigyelése.
A különböző kórfolyamatok megfigyelése.
Előkészítés gyógyszereléshez, segédkezés a gyógyszerbevitelben.
Előkészítés injekciózáshoz és infúziós terápiához.
Terápiás beavatkozások megfigyelése.
Ellátási folyamat kísérése.
Bekapcsolódás az ápolási/szakápolási folyamatba.
Az ápolási folyamat: felmérés, ápolási diagnózis, ápolási terv, az ápolás kivitelezése, értékelés megfigyelés.
Az ápolási dokumentáció vezetése.

Segédkezés a beteg ember szükségleteinek a kielégítésében: mozgás, pihenés, higiéné, táplálkozás, folyadékfelvétel, váladékok ürítése, légzés, testhőmérséklet, környezeti veszélyek elkerülése.”

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés		x		
3.	szimuláció		x		
4.	szemléltetés		x		
5.	gyakoroltatás		x		

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
5.	Csoportos munkaformák körében				

5.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
------	---	--	---	--	--

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11222-16 azonosító számú Klinikumi ismeretek megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A **11222-16** azonosító számú **Klinikumi ismeretek** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Klinikai alapozó ismeretek	Klinikumi szakismertek	Diagnosztikai és terápiás alapismeretek	Klinikumi gyakorlatok
FELADATOK				
Felismeri az emberi test élettani működésétől és az ettől eltérő állapotokat, folyamatokat	x		x	
Felismeri a veszélyhelyzeteket, kritikus állapotokat, haladéktalanul intézkedik és részt vesz az életveszély elhárításában	x		x	x
Szakszerűen nyújt elsősegélyt, részt vesz az elsődleges ellátásban	x		x	x
Gyógyszereléshez előkészít, segítkezik a gyógyszer szervezetbe történő juttatásában			x	x
Alkalmazza a zárt vérvételi technikákat			x	x
Betegágy melletti vércukor meghatározást végez			x	x
Vizeletvizsgálathoz előkészíti a beteget, gyorstesztel vizeletvizsgálatot végez, vizsgálati anyagot vesz gyűjtött vizeletből			x	x
Mintát vesz köpetből, torok-, szem-, orr, fülváladékból, sebváladékból, székletből, hányadékból és egyéb testváladékokból, azokat megfelelően kezeli és gondoskodik a vizsgálatra történő eljuttatásukról			x	x
Előkészíti a beteget vizsgálatokhoz, segítkezik a betegnek a vizsgálat előtt és után			x	x
Betegmegfigyelést végez	x		x	x

Előkészít injekciózáshoz, orvosi indikáció alapján közreműködik a gyógyszerelésben, ic, sc, im injekciót ad			x	x
Előkészít infúziós terápiához, segédkezik infúziós terápia kivitelezésében, megfigyeli a beteget az infúziós terápia alatt és után			x	x
Alkalmazza a fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáit	x		x	x
Fizikális lázcsillapítást végez,	x		x	x
Alkalmazza a meleg és hideg terápiás módszereket	x		x	x
Részt vesz a nosocomialis surveillance tevékenységben	x			x
Közreműködik a belgyógyászati betegek ellátásában és ápolásában		x	x	x
Részt vesz a sebészeti és traumatológiai betegek ellátásában és ápolásában		x	x	x
Segédkezik a beteg gyermekek s ellátásában és ápolásában		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Anatómia-élettan	x			
Általános kórtan	x			
Mikrobiológia-járványtan	x			
Elsősegélynyújtás, első ellátás	x			
Gyógyszertan			x	x
Gyógyszerelés			x	x
Diagnosztikus és terápiás beavatkozások			x	x
Diagnosztikus és terápiás eszközök előkészítése, használata, fertőtlenítése			x	x
Betegmegfigyelés és segédkezés diagnosztikus és terápiás beavatkozások előtt, alatt, után			x	x
Általános orvostan és belgyógyászat		x		x
Általános sebészet és traumatológia		x		x
Gyermekgyógyászat		x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
A beteg előkészítése, a diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz			x	x
Biztonságos betegkörnyezet biztosítása a diagnosztikus és terápiás beavatkozások, tevékenységek során			x	x

Betegmegfigyeléssel és vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátása			x	x
Elsősegélynyújtás, riasztás, segédkezés az elsődleges ellátás során	x			x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Precizitás				x
Felelősségtudat	x			x
Türelmesség				x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x			x
Határozottság	x			x
Segítőkézség	x			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Helyzetfelismerés	x			x
Következtetési képesség	x			x
A környezet tisztántartása				x

KLINIKAI ALAPOZÓ ISMERETEK**31 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Az emberi test felépítésének és működésének normális és kóros működésének megismerése, az emberi szervezetre ható mikroorganizmusok bemutatása, a szervezet az egészségügyi ellátás első lépéseinek (első ellátásának) az elsajátítása

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia
 Népegészségügy
 Környezet egészségügy
 Egészségfejlesztés
 Orvosi latin
 Belgyógyászat alapjai
 Sebészet és traumatológia alapjai
 Gyermekgyógyászat alapjai
 Diagnosztikai alapjai
 Belgyógyászati gyakorlat
 Sebészeti és traumatológia gyakorlat
 Gyermekgyógyászati gyakorlat

RÉSZTANTÁRGYAK**ANATÓMIA-ÉLETTAN****31 óra***Anatómia– élettan, a mozgásrendszer*

Emberi test felépítése, fő részei, síkjai, irányai.

Sejt, szövet, szervek, szervrendszerek. Csontvázrendszer, izomrendszer jellemzése.

A keringés és légzés anatómiája és élettana

Szív felépítése, működése.
Vérerek, vérkörök, magzati vérkeringés.
Perifériás vérkeringés élettana.
Vér alkotóelemei, élettani sajátosságai.
Véralvadás.
Vércsoportok.
Nyirokrendszer.
Légzőrendszer felépítése.
Légzés élettana, szabályozása.
Tüdő szerkezete, érrendszere.
Mellhártya

Emésztés-kiválasztás-szaporodás szervrendszere

Emésztőrendszer szakaszai.
Máj, hasnyálmirigy.
Hashártya.
Tápanyagok, építőanyagok, enzimek.
Emésztés mechanizmusa.
Anyagcsere, energiaforgalom
Vese szerkezete, élettana.
Normál vizelet.
Vizeletelvezető és –tároló rendszer.
Vizeletürítés mechanizmusa.
Női nemi szervek, menstruációs ciklus.
Férfi nemi szervek.

Az idegrendszer, endokrin rendszer és az érzékszervek anatómiája, élettana

Idegrendszer felosztása.
Gerincvelő szerkezete, pályarendszerei, gerincvelői szelvény.
Gerincvelői reflexek.
Agyvelő felosztása, agykérgi központok, agykamrák.
Központi idegrendszer élettana, burkai, erei.
Agyvíz.
Környéki idegrendszer.
Vegetatív idegrendszer.
Endokrin rendszer.
Érzékszervek.
Hőszabályozás.

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			
6.	szerepjáték		x		
7.	házi feladat	x			
8.	skill gyakorlat	x			
9.	szimulációs gyakorlat		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése		x		
4.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

KLINIKUMI SZAKISMERETEK

62 óra

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Akut és krónikus betegségek kialakulásának, felismerésének, lefolyásának ismertetése az egyes életszakaszokban. Bevezetés a medicina alapjaiba.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

Eü. ellátórendszer

Népegészségügy

Környezet egészségügy

Egészségfejlesztés
Orvosi latin
Egészséges ember gondozása
Csecsemő és kisgyermek gondozása
Akadályozott ember gondozása
Ápolástudomány
Ápolási beavatkozások
Betegmegfigyelés
Egészséges csecsemő és gyermek gondozása
Járó beteg ellátási gyakorlat
Ápolás és gondozási gyakorlat
Anatómia-élettan
Elsősegélynyújtás-első ellátás
Mikrobiológia
Általános kórtan
Diagnosztikai alapjai
Terápiás ismeretek
Belgyógyászati gyakorlat
Sebészeti és traumatológia gyakorlat
Gyermekgyógyászati gyakorlat

RÉSZTANTÁRGYAK

BELGYÓGYÁSZAT

31 óra

Kardiológia és pulmonológia alapjai

A belgyógyászat alapjai.
Belgyógyászat tudományterületei.
Betegvizsgáló módszerek.
Kardiológia.
Keringési rendszer kórfolyamatai.
Kardiális eredetű betegségek és ellátása.
Vascularis eredetű betegségek és ellátása.
Légző rendszer kórfolyamatai.
Pulmonológia.
A légutak betegségei és ellátása.
A tüdő betegségei és ellátása.
Légzési elégtelenséghez vezető kórképek.

Gastroenterológia és nefrológia alapjai

Gastroenterológia.
Emésztő rendszer kórfolyamatai
Emésztő csatorna betegségei.
Emésztő mirigyek betegségei és ellátása.
A táplálkozás és az anyagcsere zavarai.
A vizeletkiválasztó és elvezető rendszer kórfolyamatai.

Nefrológia.

A húgyutak betegségei és ellátása.

A vese betegségei és ellátása.

Vérképző rendszer kórfolyamatai, betegségei és ellátása

Hematológia, immunológia, reumatológia alapjai

Hematológia és immunológia.

Immunrendszer kórfolyamatai, betegségei és ellátása.

Az endokrin rendszer kórfolyamatai.

Endokrinológia.

Endokrin mirigyek betegségei és ellátása.

Reproduktív rendszer endokrin betegségei és ellátása.

Mozgás rendszer kórfolyamatai.

Reumatológia.

A csontok betegségei és ellátása.

Az ízületek gyulladáshoz vezető betegségei és ellátása.

Az izmok betegségei és ellátása.

Az idegrendszer kórfolyamatai.

Neurológia és pszichiátria alapjai

Neurológia.

Központi idegrendszer betegségei és ellátása.

Perifériás idegrendszer betegségei és ellátása.

Pszichiátria.

Magatartás zavarok.

Szenvedélybetegségek.

Hangulat zavarok.

Személyiség zavarok.

Szorongásos kórképek.

SEBÉSZET ÉS TRAUMATOLÓGIA

15,5 óra

Aszepszis/Antiszepszis.

Sebészeti kézfertőtlenítés.

Műtéti terület fertőtlenítése.

Műtéti eszközök sterilizálása.

A műtő fertőtlenítése.

Sebészeti fertőzések.

Pyogen fertőzések.

Anaerob fertőzések.

Érzéstelenítés.

Általános érzéstelenítés.

Regionális érzéstelenítés.

Helyi érzéstelenítés.
Műtéti technikák.
Műtéti behatolási technikák.
Endoscopos műtéti technikák.
Mikroszkópos műtéti technikák.
Műtéti előkészítés és utókezelés.
A testtájak sebészete és traumatológiája.
A fej sebészete.
Az arc fejlődési rendellenességei.
A fej sérülései.
Az agy sebészete.
A nyak sebészete.
A nyak sérülései.
A pajzsmirigy sebészete, struma.
A gerinc sebészete.
A gerinc sérülései.
Korrektív műtétek.
A mellkas sebészete.
A tüdő sebészete.
A szív sebészete.
A has sebészete.
A gyomor és nyombél sebészete.
Vékonybél és féregnyúlvány sebészete.
A vastagbél és végbél sebészete.
Máj és az epeutak sebészete.
A lép sebészete.
Méh és függelékeinek sebészete.
A vese és a húgyutak sebészete.
A hasfal sebészete.
A végtagok traumatológiai ellátása.
A vállöv és felső végtag sérülései.
A medence sérülései.
Az alsóvégtagok sérülései.
A végtagok keringési zavarainak sebészete.
Szülészet-nőgyógyászat sebészeti vonatkozásai.
Császármetszés. Méhen kívüli terhesség

GYERMEKGYÓGYÁSZAT

15,5 óra

Csecsemő és újszülöttkor betegségei.
Újszülöttkori anoxia.
Szülési sérülések.
Az újszülött vérzéssel kapcsolatos betegségei.
Kóros újszülöttkori sárgaság.
Az újszülött fertőző betegségei.

Fejlődési rendellenességek.
 A hirtelen csecsemő halál.
 Csecsemő és újszülött szervek, szervrendszerek fajtái szerinti betegségei.
 Az orr- és garatüreg betegségei.
 A gége, a légcső és a hörgők betegségei.
 A tüdő betegségei.
 A szív betegségei.
 A gyomor és a belek betegségei.
 Anyagcsere betegségek.
 Folyadék-elektrolit háztartás zavarai.
 Hasmenéses betegségek, toxicosisok.
 Vérszegénység – Anaemia, Leukémia.
 Gyermekkorai vesebetegségek.
 Heveny fertőző betegség.
 Hiánybetegségek.
 Mérgezések gyermekkorbanA témakör részletes kifejtése

A képzés helyszíne Szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	magyarázat	x			
2.	kisleőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			
6.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz bontás	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.	Vizsgálati tevékenységek körében				
4.1.	Technológiai próbák végzése		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

DIAGNOSZTIKAI ÉS TERÁPIÁS ALAPISMERETEK

31 óra

13évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A betegségek kivizsgálása és ellátása során alkalmazott módszerek áttekintése, rendszerezése, asszisztensi/ápolói feladatok bemutatása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia

Szakmai jogi és etikai ismeretek

Pszichológia alapjai

Pedagógia alapjai

Eü. ellátórendszer

Népegészségügy

Környezet egészségügy

Egészségfejlesztés

Orvosi latin

Kommunikáció

Speciális kommunikáció

Egészséges ember gondozása

Csecsemő és kisgyermek gondozása

Akadályozott ember gondozása

Ápolástudomány

Ápoláslélektan

Ápolási beavatkozások

Betegmegfigyelés

Egészséges csecsemő és gyermek gondozása

Járó beteg ellátási gyakorlat

Ápolás és gondozási gyakorlat

Anatómia-élettan

Elsősegélynyújtás-első ellátás

Mikrobiológia, Általános kórtan

Belgyógyászat alapjai, Sebészet és traumatológia alapjai

Gyermekgyógyászat alapjai

Belgyógyászati gyakorlat, Sebészeti és traumatológia gyakorlat

Gyermekgyógyászati gyakorlat

Témakörök

Diagnosztika alapjai tananyagegység

Diagnosztikai alapfogalmak

Auto-, hetero anamnézis

Objektív tünet, szubjektív panasz

Tünet, tünet együttes

Diagnózis

Noninvazív-invazív diagnosztikai módszerek

Döntési algoritmus és allokáció a diagnosztikai módszer megválasztásában

A diagnosztikai beavatkozások biztonsági és higiénés szempontjai és szabályai
Egyszerű, eszköz nélküli fizikális diagnosztikai módszerek (fizikális vizsgálatok).

Egyszerű eszközös diagnosztikai módszerek

Testtömeg-

Testmagasság-

Testarány-

Testkörfogát mérés.

Vitális paraméterek mérése, megfigyelése.

Az EKG vizsgálat elméleti alapjai és technikai kivitelezése.

A csapolások elméleti alapjai, céljai.

A has-, mellkas-, lumbál-, ciszterna-, szternumpunkció lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.

A biopsziák elméleti alapjai, céljai.

A máj, vese, csípőcsont, pajzsmirigy, emlő biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.

Labordiagnosztikai alapismeretek tananyagegység

Labordiagnosztika fogalma, célja, módszerei, fázisai.

A preanalitikai fázis feladatai.

Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok indikációi, jellemzői.

A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál.

Vérvétel zárt vérvételi rendszer alkalmazásával.

Testváladékok mintavételi technikája.

Mintavételi technikák mikrobiológiai vizsgálatokhoz.

A vizsgálati anyagok kezelésének, szállításának, dokumentálásának specialitásai.

Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban.

Betegágy melletti vércukor meghatározás kivitelezése.

Képalkotó diagnosztika alapjai tananyagegység

Radiológiai alapismeretek.

Radiológiai vizsgálatok célja, módszerei.

A Rtg, CT, MR, PET, SPECT, UH, Angiográfiás és Mammográfiás radiológiai vizsgálatok működési elvének jellemzői.

A vizsgálati módszerek főbb indikációi, kontraindikációi.

A beteg előkészítésének és vizsgálat utáni megfigyelésének szempontjai.

A kontrasztanyag alkalmazásával történt radiológiai vizsgálatok előkészítési és megfigyelési specialitásai.

A nukleáris medicina leggyakoribb vizsgálati módszerei és jellemzői.

Az endoszkópos vizsgálatok alkalmazásának elméleti alapjai, indikációi, céljai.

Az egyes endoszkópos beavatkozásokhoz (emésztőrendszeri- légzőrendszeri endoszkópiák) kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok. A témakör részletes kifejtése

Terápiás alapismeretek tananyagegység

Terápia,

Tüneti-támogató terápia,

Supportív terápia,

Palliatív terápia,

Komfort terápia,

Aspecifikus-, specifikus terápia.

Az egészségügyi ellátás során alkalmazott terápiás módszerek:

Konzervatív terápia,

Műtéti terápia,

Dietoterápia,

Fizioterápia,

Pszichoterápia.

Döntési algoritmus és allokáció az optimális terápia megválasztásában.

A beteg pszichés előkészítésének és vezetésének praktikumai a kompetencia határok betartásával.

A terápiás módszerek biztonsági, higiénés szempontjai és szabályai.

Fájdalomcsillapítás gyógyszeres terápia alkalmazása nélkül.

A fájdalomcsillapítás fogalma, célja, módszerei, kompetenciaköre.

A fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres formáinak, jellemzői, indikációi-kontraindikációi, alkalmazásának algoritmusai (pozíciós terápia, felszíni kezelés, hideg-meleg terápiás alkalmazások, masszázs, fizioterápia, hydroterápia, TENS, alternatív medicina módszerei).

A fájdalom megfigyelésének, mérésének szempontjai.

A fájdalomcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása.

Lázcsillapítás gyógyszeres terápia alkalmazása nélkül.

A láz fogalma, szervezetre gyakorolt hatásai, tünetei.

A lázcsillapítás indikációi, módszerei.

A fizikális lázcsillapítás fogalma, célja, módszerei, indikációi.

A hűtőfürdő és hűtő borogatás (priznic) alkalmazásának algoritmusai.

Lázas beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjai.

A lázcsillapítás hatékonyságának követése, dokumentálása.

A tevékenység higiénés, munka- és környezetbiztonsági szabályai.

Gyógyszertan alapjai, gyógyszerelés tananyagegység

Gyógyszertani alapfogalmak.

Gyógyszerrendelés alapfogalmai.

Gyógyszerek hatásmechanizmusai.

Gyógyszerhatás folyamata, befolyásoló tényezői.

Gyógyszerinterakciók és mellékhatások.

Gyógyszerformák és jellemzőik.

Gyógyszer bejuttatási módok és jellemzőik.

Gyógyszeradagok kiszámítása.

Nemzetközi rövidítések a gyógyszerelésben (gyógyszerformák, bejuttatási módok, mértékegységek).

Ápolói feladatok gyógyszerelés során.

Az intézeti gyógyszertárolás, gyógyszerkezelés szabályai, specialitásai.

A gyógyszerelés irányelvei, szabályai, kompetenciái.

A per os, rectális, transdermális, gyógyszerelés technikái.

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának technikái.

A gyógyszerelés higiénés szabályai.

A betegmegfigyelés szempontjai gyógyszerterápia alkalmazása során.

A gyógyszerterápiás megelőzése, észlelése, jelentési kötelezettsége.

Gyógyszerelés dokumentálásának jogi és minőségirányítási szabályozása.

A beteg együttműködés jelentősége a gyógyszeres terápia során.

A gyógyszereléshez kapcsolódó betegoktatás szempontjai.

A gyógyszerterápia specialitásai gyermek- és időskorban

Injekciós terápia.

Az injekcióbejuttatás leggyakoribb formái, jellemzői, előnyei-hátrányai.

Az injekciózáshoz használható fecskendő típusok és jellemzőik.

Az injekciós tűk típusai, jellemzői, a tű méretjelölésének értelmezése.

Az előre töltött injekciós eszközök jellemzői.

Pen jellemzői.

Előkészítés injekciózáshoz.

A gyógyszer felszívás algoritmusa.

Az előkészítés során betartandó higiénés és balesetvédelmi szabályok.

Az injekciós terápia általános és helyi szövődményei.

Infúziós terápia.

Az infúziós terápia fogalma, célja, indikációja, kompetenciaköre.

A folyadék bejuttatásának lehetséges módjai (perifériás-, centrális véna kanülálás, intraosseális kanülálás).

Az infúziós terápia során alkalmazható eszközök és jellemzőik (tűk, perifériás intravascularis kanülök, infúziós szerelékek, összekötők, csatlakozók, infúzióadagoló készülékek).

Előkészítés infúziós terápiához.

A beteg pszichés, szomatikus előkészítésének specialitásai.

Segédkezés infúziós terápia kivitelezésében.

Az infúzió összeállításának és bekötésének és eltávolításának algoritmusa.

Az előkészítés és beavatkozás során betartandó higiénés és balesetvédelmi szabályok.

A beteg megfigyelésének szempontjai infúziós terápia során.

Az infúziós terápia általános és helyi szövődményei.

Az infúziós terápia dokumentálásának szabályai.

Vércsoport meghatározás.

A vércsoport meghatározás célja, indikációja, kompetenciaköre.

A vércsoport meghatározás eszközei.

Előkészítés vércsoport meghatározáshoz.

A kártyás módszerrel történő vércsoport meghatározás algoritmusai.

Vércsoport meghatározás utáni feladatok.

A tevékenység higiénés, munka- és környezetbiztonsági szabályai.

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A diagnosztikai és terápiás alapismeretek tananyaga csoportbontásban kerüljön elsajátításra.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	kiselőadás		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz kiegészítés	x			
3.3.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
3.4.	rajz elemzés, hibakeresés	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x		
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
8.	Vizsgálati tevékenységek körében				
8.1.	Technológiai próbák végzése	x	x		
8.2.	Vegyészeti laboratóriumi alpmérések	x			
8.3.	Anyagminták azonosítása	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

KLINIKUMI GYAKORLAT 13. évfolyamból

160 óra

A gyakorlat célja

A gyakorlat keretében bemutatni a klinikai osztályok munkáját, munkarendjét. A beteg ellátási/ápolási folyamat végigkísérése. Diagnosztikai és terápiás eljárások megfigyelés, összefüggések elemzése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai jogi és etikai ismeretek
Szociológiai alapismeretek
Pszichológia alapjai
Pedagógia alapjai
Eü. ellátórendszer
Népegészségügy
Egészségfejlesztés
Orvosi latin
Kommunikáció
Speciális kommunikáció
Egészséges ember gondozása
Csecsemő és kisgyermek gondozása
Akadályozott ember gondozása
Ápolástudomány
Ápoláslélektan
Ápolási beavatkozások
Betegmegfigyelés
Egészséges csecsemő és gyermek gondozása
Járó beteg ellátási gyakorlat
Ápolás és gondozási gyakorlat
Anatómia-élettan
Elsősegélynyújtás-első ellátás
Mikrobiológia
Általános kórtan
Belgyógyászat alapjai
Sebészet és traumatológia alapjai
Gyermekgyógyászat alapjai
Diagnosztikai alapjai
Terápiás ismeretek

Témakörök

Belgyógyászat gyakorlat

56 óra

A belgyógyászati osztály szervezeti felépítésének bemutatása.

Munka és tűzvédelmi szabályok.

A beteg kultakarójának a megfigyelése.

A beteg tudatának, tudatállapotának megfigyelése.
 Kardinális tünetek: a pulzus, vérnyomás, testhőmérséklet, légzés megfigyelése.
 A testvadás megfigyelése és felfogása, mérése.
 Vérvétel.
 Vércukor meghatározás végzése gyorsesztekkel.
 Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása: EKG, pulzus, légző, hő, szaturáció.
 A megfigyelések dokumentálása.
 Betegvizsgálat megfigyelése.
 Diagnosztikai beavatkozások megfigyelése.
 A különböző kórfolyamatok megfigyelése.
 Előkészítés gyógyszereléshez, segédkezés a gyógyszerbevitelben.
 Előkészítés injekciózáshoz és infúziós terápiához.
 Terápiás beavatkozások megfigyelése.
 Ellátási folyamat kísérése.
 Bekapcsolódás az ápolási/szakápolási folyamatba.
     Az ápolási folyamat: felmérés, ápolási diagnózis, ápolási terv, az ápolás kivitelezése, értékelés megfigyelés.
     Az ápolási dokumentáció vezetése.
 Segédkezés a beteg ember szükségleteinek a kielégítésében: mozgás, pihenés, higiéné, táplálkozás, folyadékfelvétel, váladékok ürítése, légzés, testhőmérséklet, környezeti veszélyek elkerülése.

Sebészet gyakorlat

56 óra

A sebészeti osztály szervezeti felépítésének bemutatása.
 Munka és tűzvédelmi szabályok megismerése.
 Sebellátás.
 Kötőzésben segédkezés.
 Szövetegyesítő eljárások megfigyelése.
 Sebváladékok megfigyelése.
 Drének megfigyelése.
 Műtétek.
 A műtő felszerelésének, eszközeinek a megismerése.
 Általános műtéti előkészítésben segédkezés.
 Kissebészeti beavatkozások megfigyelése.
 Egynapos sebészeti beavatkozások megfigyelése.
 A fájdalomcsillapítási eljárások megfigyelése.
 Általános műtéti utókezelésben segédkezés.
 Aszepszis/antiszepszis.
 Kézfertőtlenítés.
 Kötözőkocsi eszközeinek fertőtlenítésében, sterilizálásában való közreműködés.
 A beteg előkészítése kézpalkotó vizsgálatokhoz, endoszkópos beavatkozásához.
 A testvadásokat megfigyelése és felfogása.
 Vérvétel.
 Előkészítés gyógyszereléshez, segédkezés a gyógyszerbevitelben.
 Előkészítés injekciózáshoz és infúziós terápiához.
 Előkészítés és segédkezés a punkciók és biopsziák kivitelezésében.
 Bekapcsolódás az ápolási/szakápolási folyamatba.
 Közreműködés az ápolási folyamatban.
 Az ápolási dokumentáció vezetése.
 Segédkezés a beteg ember szükségleteinek a kielégítésében:

mozgás, pihenés, higiéné, táplálkozás, folyadékfelvétel, váladékok ürítése, légzés, testhőmérséklet, környezeti veszélyek elkerülése.

Traumatológia gyakorlat

32 óra

A traumatológiai osztály szervezeti felépítésének bemutatása.
 Munka és tűzvédelmi szabályok megismerése.
 Sérültek fogadása, első vizsgálata.
 A sebkötözések. Sebek dezinficiálása.
 Típuskötések alkalmazása.
 Kötözések a fejen és a nyakon, kötözések a mellkason.
 Has-, lágyék- és gáttáji kötözések.
 Kötözések az alsó és felső végtagon.
 Csonttörések ellátása.
 Rögzítő kötések, gipszelések.
 A törések vértelen helyretétele, repozíció.
 Gipszelés gyakorlati alapjai, gipszkötések fajtái.
 Gipszelési technikák, gipszkötések előkészítése.
 Extenzió felhelyezésének megfigyelése.
 Előkészítés gyógyszereléshez, segédkezés a gyógyszerbevitelben.
 Előkészítés injekciózáshoz és infúziós terápiához.
 Előkészítés vércsoport meghatározáshoz.
 A testváladékok megfigyelése és felfogása.
 Vértétel.
 Súlyos sérült ellátásának megfigyelése, sokktalanítás.
 Bekapcsolódás az ápolási/szakápolási folyamatba.
 Közreműködés az ápolási folyamatban.
 Az ápolási dokumentáció vezetése.
 Segédkezés a beteg ember szükségleteinek a kielégítésében:
 Mozgás, pihenés, higiéné.
 Táplálkozás, folyadékfelvétel, váladékok ürítése.
 Légzés, testhőmérséklet, környezeti veszélyek elkerülése.

Gyermekosztályos gyakorlat

16 óra

Az osztály szervezeti felépítésének bemutatása.
 Munka és tűzvédelmi szabályok megismerése.
 Csecsemő osztályos gyakorlat.
 Az újszülött életjelenségeinek megfigyelése.
 Koraszülöttség jeleinek és a fejlődési rendellenességek felismerése.
 Megfigyelés: turgor, mozgás, köldök, kutacsok, nyálkahártyák (Apgar).
 Fekvési módok, alvás és alvási szokások, a sírás megfigyelése.
 Szoptatás és táplálás.
 Székletürítés és vizeletürítés megfigyelése.
 Testtömeg és testarányok mérése.
 Csecsemők állapotváltozásainak felismerése.
 Gyermekosztályos gyakorlat.
 Az arc és testtájak, testarányok, mozgás megfigyelése, testsúly mérése.
 Kardinális tünetek mérése, megfigyelése.
 A gyermek tudatának és magatartásának megfigyelése.
 Érzékszervek működésének megfigyelése.
 Köhögés és köpet megfigyelése.

Hányás és hányadék megfigyelése.
 Bevitt és ürített folyadék mennyiségének megfigyelése.
 A gyermekek állapotváltozásainak felismerése.
 A gyermek elhanyagolásának illetve bántalmazásának felismerése.
 Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása a gyermekápolásban.
 Csecsemő és gyermekosztályon egyaránt végzendő ápolási feladatok.
 Ágyazás, beteg fektetése, mobilizálása, kényelmi eszközök alkalmazása.
 Pihenés feltételeinek biztosítása.
 Beteg környezetének higiénéje.
 Fürdetés, szájápolás, hajmosás, körömápolás, bőrápolás, bőrvédelem.
 Etetés eszközeinek előkészítése, használata, szondatáplálás.
 Előkészítés vízhez, a beteg tartása-fogása vizsgálatokhoz.
 A megfigyelt és a mért paraméterek dokumentálása.
 Kapcsolat a szülőkkel.

A gyakorlat helyszíne

Belgyógyászati osztály.
 Sebészeti osztály.
 Traumatológia.
 Csecsemő és gyermekosztály.

A gyakorlat elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A gyakorlat elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	projekt		x		
3.	irányított feladat megoldás	x			

A gyakorlat elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása	x			

	jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Szolgáltatási napló vezetése		x		
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett		x		

6.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással		x		
------	---	--	---	--	--

A gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel, a tantárgyat osztályzattal értékeljük.

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás II.	
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	

Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

FOGLALKOZTATÁS II.**7,75 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskereső módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**Témakörök*****Munkajogi alapismeretek***

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkenesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok. Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

Álláskereső

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		

3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályközösségi	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I.**(érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei**A **11498-12** azonosító számú **Foglalkoztatás I.** (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás I.	
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

FOGLALKOZTATÁS I.**31 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

Témakörök***Nyelvtani rendszerezés 1***

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó

kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjú elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A képzés helyszíne: Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák
A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x		
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			
10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11151-16 azonosító számú Diagnosztikus és terápiás beavatkozások felnőtt betegnél megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 11151-16 azonosító számú **Diagnosztikus és terápiás beavatkozások felnőtt betegnél** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	terápiás szakismeretek	beavatkozások	Klinikai gyakorlat
FELADATOK			
Fizikális vizsgálatok kivitelezésénél segédkeznek, érzékszervi vizsgálatoknál közreműködik	x	x	x
Betegmegfigyelő monitort alkalmaz (EKG, pulzus, szaturáció, légzés, vérnyomás, testhőmérséklet)	x	x	x
Nem várt eseményeket felismeri, jelzi	x	x	x
Laboratóriumi diagnosztika céljából mintát (vér, vizelet, testváladék) vesz, laboratóriumi mintákat szállításra előkészít	x	x	x
Terheléses EKG vizsgálatnál közreműködik	x		x
Előkészít és felkészíti a beteget EEG, EMG, ENG vizsgálatra	x		x
Előkészít és felkészíti a beteget légzésfunkciós vizsgálatra	x		x
Előkészíti és felkészíti a beteget natív és kontrasztanyagot képező vizsgálatokhoz (RTG, UH, CT, MR, PET, oszteodezintometria, mammográfia, szcintigráfia)	x		x
Előkészít és felkészíti a beteget endoszkópos beavatkozásokhoz	x		x
Előkészíti és felkészíti a beteget diagnosztikus és terápiás punkciós vizsgálatokhoz (mellkaspunkció, haspunkció, lumbálpunkció, cysterna, sternum punkció, ízületi punkciók, tályog punkció)	x	x	x
Előkészíti és felkészíti a beteget tübipopsziás beavatkozásokhoz, mintavételhez	x		x
Közreműködik a beteg műtéti előkészítésében és postoperatív ellátásában	x		x
Előkészíti és felkészíti a beteget szülészeti -nőgyógyászati vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz	x	x	x
Előkészít gyógyszereléshez, orvos utasítására enterális gyógyszerelést végez	x	x	x
Előkészít infúziós terápiához, infúziót gyógyszer nélkül	x	x	x

folyadékpótlásra beköt			
Előkészít transfúziós terápiához		X	X
Előkészít oxigénterápiához és alkalmazza azt	X	X	X
Inhalációs kezelésnél közreműködik	X	X	X
Légúti váladékot eltávolít		X	X
Légzőtorna kivitelezésben közreműködik		X	X
Közreműködik az enterális mesterséges táplálásnál		X	X
Közreműködik a fertőző betegek izolálásánál, részt vesz a fertőző betegek ellátásában		X	X
Közreműködik a hospice team munkájában	X		X
Dokumentációt vezet	X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK			
Ápolástan	X	X	X
Az ápolás elmélete és gyakorlata	X	X	X
Diagnosztikai alapok	X	X	X
Biokémia	X	X	X
Biofizika	X	X	X
Invazív beavatkozások alapjai	X	X	X
Klinikai laboratóriumi alapok	X	X	X
Mikrobiológia	X	X	X
Elektrofiziológiai alapok	X	X	X
Ragiológiai alapok	X	X	X
Terápiás alapok	X	X	X
Belgyógyászat	X	X	X
Sebészet	X	X	X
Urológia	X	X	X
Szemészet	X	X	X
Fül-orr-gégészet	X	X	X
Bőrgyógyászat	X	X	X
Szülészeti-nőgyógyászat	X	X	X
Gyógyszertan	X	X	X
Dietetika	X	X	X
Ápoláslélektan	X	X	X
Etika, szakmai etika	X	X	X
Munkavédelem, tűzvédelem	X	X	X
Környezetvédelem	X	X	X
Kórházhygiéne	X	X	X
Dokumentáció	X	X	X
Hospice ismeretek	X		X
Fertőző betegek ellátása		X	X

SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Szakmai nyelvezetű íráskészség	x	x	x
Szakmai olvasott és hallott szöveg megértése, szakmai nyelvű beszéd-készség	x	x	x
Beavatkozások eszközeinek használata	x	x	x
Oktatástechnikai, szemléltető eszközök használata	x	x	x
Gyógyászati segédeszközök használata	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Deklaratív tudás, procedurális tudás	x	x	x
Felelősségtudat	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Empatikus készség	x	x	x
Határozottság	x	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Problémaelemzés/feltárás, problémamegoldás	x	x	x
Logikus gondolkodás	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x

DIAGNOSZTIKUS ÉS TERÁPIÁS SZAKISMERETEK**85,25 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló legyen képes kompetenciájának megfelelő fizikális és egyszerű eszközös

betegvizsgálatok kivitelezésére, az észlelt élettani és kóros elváltozások alapján dönteni az azonnali és halasztható teendőkről. Ismerje a különböző laboratóriumi, radiológiai, invazív diagnosztikai vizsgálatok jelentőségét diagnosztikus értékük függvényében. Legyen képes előkészítési feladatait elvégezni. Ismerje a betegellátás során alkalmazható terápiás módszerek és beavatkozások klinikai és ápolásszakmai standardjait, algoritmusait, melyeket készség szintjén tudjon alkalmazni a modul elsajátítása után.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kémia, fizika, ápolástan-gondozástan, klinikai ismeretek

RÉSZTANTÁRGYAK**Biofizika - biokémia****7,75 óra**

Az emberi szervezet élettani működésének biofizikai alapfolyamatai.

Inger, ingerület, ingerelhetőség, a szenzoros működés tulajdonságai.

Mozgás, helyváltoztatás, izomműködés. Légzés (mechanika, gázcseré, nyomásviszonyok, felületi feszültség).

Keringés (szívműködés, szisztole-disztóle, szív munka, vérnyomás, folyadék-véráramlás).

Látás (optikai alapok, akkomodáció, fotoreceptorok, fényérzékelés, látómező).

Hallás (halláselmélet, audiometria).

Az élőszervezet építőanyagainak és biokémiai alapfolyamatainak jellemzői, élettani szerepe. Bioelemek és biomolekulák. Fehérjék jellemzői, csoportjai, szerkezete.

A hemoglobin szerkezete, jellemzői.

Aminosavak csoportosítása, anyagcsere folyamatainak jellemzői. Az emberi szervezet nitrogén anyagcseréje, karbamid szintézise. Szénhidrátok jellemzői, csoportjai (mono-oligo-poliszacharidok) jellemzői. A glukóz oxidációja és szintézise. Lipidek jellemzői, csoportosításuk, lipid anyagcsere folyamata, módszerei. Enzimek és működésük. A homeosztázis fogalma, alkotói, élettani jellemzői, diagnosztikai módszerei.

Gyógyszertan

31 óra

A gyógyszeres alapismeretek ismétlése, rendszerezése.

A leggyakrabban alkalmazott gyógyszerterápiák csoportosításuk, hatásmechanizmusuk, főbb alkalmazási indikációik, fontosabb kontraindikációik, adagolásuk specialitásai, leggyakoribb mellékhatásai, túladagolásuk tünetei és a gyógyszer alkalmazásának ápolói vonatkozásai alapján.

Vérnyomáscsökkentők.

Antiarrhythmiaszerek.

Szívelégtelenségben alkalmazott szerek (vasodilatátorok, inotropszerek, szimpatomimetikumok).

Diuretikumok.

Véralvadásra ható szerek (thrombocyt-aggregáció gátlók, anticoagulánsok, fibrinolitikumok, K-vitamin antagonisták).

Gyomor-bélrendszerre ható szerek (savszekrécióra, bélmotilitásra, epeszekrécióra ható szerek).

A légzőrendszerre ható szerek (hörgtágítók, nyákoldók, köptetők).

Altatók, nyugtatók.

Antidepresszánsok, Neuroleptikumok.

Általános érzéstelenítők.

Opioid analgetikumok. Antiepileptikumok.

Antidiabetikumok.

Kortikoszteroidok.

Nem szteroid gyulladáscsökkentők.

Antibakteriális szerek.

Az enterális gyógyszerbejuttatás.

Módjai, jellemzői, a gyógyszer hatásmechanizmusát befolyásoló tényezők.

Az enterálisan bejuttatható gyógyszerformák, jellemzői, adagolásának kiszámítási módjai. Az enterális gyógyszerelés lehetséges hibái, mellékhatásai, szövődményei. Az injekciózás fogalma, célja, módjai.

Az egyes bejuttatási módok előnye-hátránya.

A hatásmechanizmust befolyásoló tényezők.

Adagok kiszámításának szabályai (inzulin, heparin).

Az infúziós terápia fogalma, célja, módjai, jellemzői.

Az infúziós oldatok csoportosítása, jellemzői, hatás-mellékhatás.
 Az infúzió adagolás számítási módszerei.
 Az infúziós terápia lehetséges szövődményei.
 Az inhalációs terápia fogalma, célja, kivitelezésének indikációi-kontraindikációi.
 Leggyakrabban alkalmazott inhalációs terápiás módok (kompresszoros, ultrahangos porlasztás, nebulizálás, párasítás, adagoló spray, turbuhaler, discus, gépi porlasztók).
 Az egyes módszerek alkalmazási eszközeinek jellemzői, az alkalmazás előnyei-hátrányai.
 Az inhalációs terápia során alkalmazott leggyakoribb gyógyszerkészítmények és jellemzői.
 A betegmegfigyelés szempontjai gyógyszerterápiák alkalmazása során.
 Gyógyszeres terápiák során előforduló nem várt hatások és azok ápolói szintű ellátása.
 A gyógyszertervezés megelőzése, észlelése, jelentési kötelezettsége.
 Gyógyszerelés dokumentálásának jogi és minőségirányítási szabályozása.

VIZSGÁLATOK

31 óra

Fizikális vizsgálatok, betegvizsgálat tananyagegység

A betegvizsgálat, megfigyelés szerepe, helye, jelentősége a betegellátásban.
 Az ápolói észlelés és felismerés jelentősége a betegellátásban.
 Kommunikációs szempontok és technikák betegvizsgálat során.
 A betegvizsgálat higiénés szabályai.
 Az elsődleges, gyors állapotfelmérés AVPU, A-B-C-D-E algoritmus, azonnali beavatkozást igénylő állapotok.
 Részletes betegvizsgálat.
 A betegvizsgálat környezeti, tárgyi és személyi feltételei, szabályai.
 Jelen panaszok kikérdezésének algoritmusai.
 Az anamnézis fogalma, típusai, felvételének szempontjai.
 A fizikális belgyógyászati vizsgálatok alpmódszerei.
 A betegmegtekintés szempontjai a kültakaró, testtájak, testalkat, testarányok, élettanítól eltérő változásai, azok értelmezése.
 Tapintás módszerei, szempontjai (testfelszín, hőmérséklet, pulzus, oedemák, nyirokcsomók, pajzsmirigy, alaki deformitások, has tapintása, az élettanítól eltérő elváltozások értelmezése).
 A kopogtatás módszertani alapjai (alaphangok és azokat befolyásoló tényezők).
 Leggyakoribb kóros kopogtatási hangok és jellemzőik.
 A szív működés, légzés, bélműködés hallgatóság kivitelezésének módszertana, kóros hallgatósági hangok és jellemzőik.
 Ütögetés módszerei, szempontjai, diagnosztikai jelentősége.
 A has fizikális vizsgálatának módszertana, a kóros eltérések értelmezése.
 A fájdalom vizsgálatának, megfigyelésének szempontjai, módszertana.
 Neurológiai fizikális vizsgálatmódszerek.
 Traumatológiai beteg fizikális vizsgálatának módszere.
 Sérülések, bántalmazások jelei.
 A hallás fizikális vizsgálatának módszerei (hallás vizsgálata, otoszkópia).

A látás fizikális vizsgálatának módszerei (látás vizsgálat, szemfenék vizsgálat, látótér vizsgálat).

Bőrgyógyászati vizsgáló módszerek, az elemi bőrjelenségek csoportosítása, típusai, jellemzői.

Zavart tudatú beteg vizsgálatának specialitásai.

Pszichiátriai beteg vizsgálatának specialitásai.

A szülészeti-nőgyógyászati vizsgálat specialitásai.

Az anamnézis specialitásai.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítésének ápolói feladatai.

A vizsgálat menete.

Megtekintés, feltárás.

Citológiai vizsgálat menete.

Kolposzkópos vizsgálat menete.

Bimanuális vizsgálat. Ápolói feladatok vizsgálat után.

Kisgyermek vizsgálatának specialitásai, nehézségei.

A vizsgálati státusz leírásának szempontjai.

A betegvizsgálat dokumentálásának jogi és minőségirányítási szabályozásai.

Eszközös vizsgálatok tananyagegység

Az optimális diagnosztikai módszer megválasztásának szempontjai, allokációs elméletei, döntési algoritmusai.

Az eszközös diagnosztikai vizsgáló módszerek csoportosítása.

EKG diagnosztika.

Az EKG kivitelezésének ápolói feladatai.

Az EKG analízis ápolói kompetenciái, életveszélyes EKG eltérések.

A terheléses EKG fogalma, lényege, indikációja-kontraindikációja.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítésének specialitásai.

A vizsgálat algoritmusai, célértékek, a vizsgálat megszakításának indikációi.

Ápolói feladatok a vizsgálat előtt, alatt, után.

A Holter EKG lényege, alkalmazásának indikációja, diagnosztikus jelentősége, a beteg előkészítés és oktatás szempontjai.

Beteg monitorozás fogalma, célja.

A beteg megfigyelő monitorok jellemzői, fő funkciói (riasztás, programozhatóság, memória).

Az EKG monitorozás módjai, alkalmazásának specialitásai.

A pulzoximetria működési alapjai, alkalmazásának praktikumai a mért értékek értelmezése, hiba lehetőségek.

A pulzus, légzés monitorozása, alkalmazásának praktikumai a mért értékek értelmezése, hiba lehetőségek.

A vérnyomás monitorozásának szabályai, a mért értékek értelmezése, hiba lehetőségek.

A testhőmérséklet monitorozásának alapjai, alkalmazásának praktikumai a mért értékek értelmezése, hiba lehetőségei.

A monitorok kezelésének, tisztításának szabályai, módszerei.

Az EEG vizsgálat anatómiai, élettani alapjai.

Az EEG vizsgálati módszerei, ápolói feladatok a különböző vizsgálatoknál.

Az EMG, ENG vizsgálat lényege, alkalmazásának indikációi, ápolói feladatai.

Légzésfunkciós vizsgálat.

A vizsgálat lényege, indikációja.

A vizsgált paraméterek (vitálkapacitás, reziduális volumen, FEV, FIV, Tieffenau index, FEF/MEF) élettani értelmezése és értéktartományai.

A beteg előkészítés ápolói feladatai, specialitásai.

A vizsgálat algoritmusai.

Képalkotó vizsgálatok.

Az ultrahang fizikai jellemzői, diagnosztikai alkalmazásának típusai.

Az ultrahang vizsgálat lényege, alkalmazásának indikációi, típusai.

A beteg előkészítés specialitásai különböző UH vizsgálatokhoz a különböző UH vizsgálatok ápolói feladatai.

A Doppler vizsgálat lényege, indikációi, típusai.

Speciális UH vizsgálatok (transoesophagialis, rectalis, vaginalis).

A röntgendiagnosztika fizikai alapjai, alkalmazásának módjai, hatásai.

Röntgen vizsgálatok lényege, indikációi, típusai.

Natív röntgen vizsgálatok típusai, ápolói feladatai.

A kontrasztanyag röntgen vizsgálatok típusai, ápolói feladatai.

Angiográfiás vizsgálatok típusai, a beavatkozás ápolói feladatai.

CT vizsgálat lényege, indikációi-kontraindikációi, típusai, a különböző vizsgálatok ápolói feladatai.

Az MRI vizsgálat fizikai alapjai. Az MR vizsgálat lényege, indikációi-kontraindikációi, típusai, ápolói feladatai.

A kontrasztanyagok alkalmazásának veszélyei (acut veseelégtelenség, allergia).

PET vizsgálat lényege, indikációi, ápolói feladatai.

Osteodenzitometria lényege, indikációi, ápolói feladatai.

Mammográfia lényege, indikációi, ápolói feladatai, a páciens oktatás specialitásai.

Izotóp-diagnosztikai módszerek fizikai jellemzői.

A nukleáris medicina vizsgáló módszerei, izotóp vizsgálatok.

A csont-, vese-, szívműködés-, tüdő-, és pajzsmirigy scintigráfia lényege, indikációi-kontraindikációi, ápolói feladatai, az izotóp vizsgálat veszélyei.

Képalkotó vizsgálatok specialitásai gyermekkorban és terhes nők esetében.

Az endoszkópos vizsgálatok elméleti alapjai, céljai, az egyes beavatkozásokhoz kapcsolódó ápolói feladatok – emésztőrendszer felső és alsó szakaszának endoszkópos vizsgálata, bronchosopia, cystoscopia.

Diagnosztikus célú punkciók elméleti alapjai céljai, az egyes beavatkozásokhoz kapcsolódó ápolói feladatok - mellkas punkció hascsapolás, lumbálpunkció, ciszterna punkció, izületi punkció, tályog punkció, diagnosztikus célú peritoneális lavage.

Tű biopsziák elméleti alapjai, céljai, az egyes beavatkozásokhoz kapcsolódó ápolói feladatok – máj-, vese-, pajzsmirigy-, emlő biopszia, az UH és CT vezérelt biopszia elméleti alapjai.

A vizsgálati minták kezelésének szabályai.

A betegbiztonság és dolgozói biztonság fenntartásának szempontjai diagnosztikus vizsgálatoknál.

A diagnosztikus beavatkozások dokumentálásának jogi és minőségirányítási aspektusai.

BETEGELLÁTÁS

15,5 óra

Perioperatív ellátás tananyagegység (7,75 óra)

A műtét fogalma, típusai, céljai, indikációi.

Az aneszteziológia fogalma, célja, feladatai.

A műtéti előkészítés célja, jelentősége.

A preoperatív kivizsgálás célja, algoritmusai.

A műtéti és aneszteziológia rizikó megítélésre alkalmazott score-ok.

Ápolói feladatok a preoperatív kivizsgálás során.

Ápolói feladatok specialitásai sürgős műtéti indikáció esetén.

Az aneszteziológiai módszerek és jellemzőik.

A helyi érzéstelenítés hatásmechanizmusa, indikációi, szövődményei.

Epidurális, spinális érzéstelenítés lényege, indikációi, szövődményei.

Az általános érzéstelenítés, a narkózis fogalma, feladata, indikációk.

Módszerek, narkózis elmélete, stádiumai.

A beteg megfigyelés, monitorozás anesztézia alatt.

A beteg pszichés és szomatikus műtéti előkészítésének ápolói feladatai.

A premedicatio alkalmazás lényege, indikációja, ápolói feladatai.

Beteg átadás és átvétel helye, módszere az ápolási folyamatban, dokumentáció.

Műtött beteg postoperatív ellátásának, fogadásának lehetséges helyei, feladatai.

Műtött beteg fogadásának, megfigyelésének, ápolásának specialitásai.

A loco-regionális anesztéziában részesülő betegek ápolási szükségletei.

Altatott beteg megfigyelésének, ápolásának specialitásai.

A narkózis és a műtét hatása a beteg homeosztázisára.

Invazív eszközök, drainek, műtéti seb kezelésének, gondozásának ápolói feladatai.

A postoperatív fájdalom jellemzői, megfigyelése, mérése, fájdalomcsillapítási módjai és azok ápolási specialitásai.

A korai postoperatív szak rizikó tényezői, megelőzésük ápolói feladatai.

A postoperatív szak dokumentálásának ápolási vonatkozásai.

Hospice ellátás tananyagegység (7,75 óra)

- A hospice fogalma, alapelvei
- A halál és a haldoklás kérdései a társadalomban
- A haldokló beteg jogai
- A haldoklás szakaszai
- A haldokló pszichés gondozása, a család támogatása
- A gyász lélektana, a normál gyász lefolyása
- A komplikált gyász típusai
- Segítség a gyászban
- A hospice szervezeti formái
- Bentfekvő részlegek (hospice otthon és palliatív osztály)
- Otthoni hospice szakellátás
- Átmeneti formák
- A palliatív ellátás szintjei
- A hospice team tagjai és feladatai
- Az ápoló feladatai a team-ben
- Palliatív és szupportív terápia
- A fájdalomcsillapítás alapelvei, módszerei
- Egyéb tünetek és kezelésük, ápolási feladatok
- Idegrendszeri tünetek
- Emésztőrendszeri elváltozások
- Légzőrendszer elváltozásai
- Egyéb elváltozások (ödéma, lymphoedema, incontinentia, decubitus, gerincvelői kompresszió, burjánzó tumor, vészhelyzetek)
- A terminális állapotban lévő betegek segítése szükségleteik kielégítésében
- A méltó búcsú lehetőségei
- Kapcsolattartás, segítségnyújtás, tanácsadás betegnek, hozzátartozónak

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	
6.	házi feladat	x			
7.	gyakorlás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			x	
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

DIAGNOSZTIKUS ÉS TERÁPIÁS BEAVATKOZÁSOK**31 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

A tanuló legyen képes az elméletben megalapozott betegvizsgálati és terápiás módszerek gyakorlatban történő adaptálására. Kompetenciájának megfelelően adaptálódjon a diagnosztikai és terápiás beavatkozásokhoz kapcsolódó feladatok önálló elvégzésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ápolástan-gondozástan.

Diagnosztikus-terápiás szakismeretek.

Klinikai ismeretek.

Témakörök

Mintavétel laboratóriumi és egyéb vizsgálatokhoz tananyagegység

Vérvétel:

Előkészítés vérvételhez.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítése vérvételhez.

Zárt rendszerű vérvétel, a beavatkozás algoritmus szerinti gyakorlása fantomon vénapunkcióval.

Zárt rendszerű vérvétel gyakorlása perifériás vénakanülből.

Zárt rendszerű vérvétel kivitelezése mikrobiológiai vizsgálat (haemokultúra) céljából.

Point of care tesztek alkalmazása (vércukor, inr, troponin, d dimer).

Vérminta előkészítése szállításra, speciális szállításra.

Vizelet mintavétel:

Vizelet mintavétel mikrobiológiai vizsgálat céljából.

Vizelet mintavételi eljárások technikai katéteres betegnél.

Előkészítés vizeletgyűjtéshez.

Széketvizsgálatokhoz történő mintavétel előkészítése, kivitelezése, mintaszállításra történő előkészítése.

Köpet, hányadék, torokváladék, sebváladék, hüvelyváladék vizsgálataihoz történő mintavétel előkészítése, kivitelezése és a minta előkészítése szállításra.

A témakört csoportbontásban kell tanítani.

Ápolói feladatok eszközös vizsgálatoknál tananyagegység

EKG vizsgálat ápolói feladatainak gyakorlása.

A környezet előkészítése EKG vizsgálatához.

A készülék biztonságos működőképességének ellenőrzése.

Papírcsere gyakorlása EKG készüléken.

A beteg szomatikus és pszichés előkészítése EKG vizsgálatához.

12 elvezetéses EKG készítése.

Az elkészült EKG felvétel azonosítása.

Az EKG készülék és tartozékainak fertőtlenítése, tisztítása és karbantartása.

Lehetséges hibáüzenetek felismerése, értelmezése az EKG készüléken.

Non-invazív beteg monitorozás gyakorlása.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítése beteg monitorozásához.

A beteg megfigyelő monitor működőképességének ellenőrzése.

A beteg szomatikus és pszichés előkészítése beteg monitorozáshoz.

A monitorozás kivitelezése algoritmus alapján.

A monitor riasztási kritériumainak beállítása.

Az egyes paraméterek mérési gyakoriságának beállítása.

Riasztási események visszakeresése, nyomtatása a monitor memóriájából.

A monitor és tartozékainak tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.

Lehetséges hibáüzenetek felismerése, értelmezése monitoron.

Szülészet-nőgyógyászati vizsgálatok ápolói feladatai.

A környezet előkészítése szülészet-nőgyógyászati vizsgálatokhoz.

A vizsgálathoz használt eszközök megismerése.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítése a vizsgálathoz.

A vizsgálati minta azonosításának, kezelésének, tárolásának, szállításra való előkészítésének gyakorlása.

Mindennapos beavatkozások (mellkaspunkció, haspunkció, lumbálpunkció, cysternapunctio, sternumpunkció, ízületi punkciók, tályog punkció) ápolói feladatainak gyakorlása az alábbi szempontok szerint.

A környezet előkészítésének specialitásai a különböző vizsgálatoknál.

Az eszközök, készülékek, műszerek jellemzőinek, működésének megismerése, működőképességük megállapításának gyakorlása.

A beteg azonosításának, a különböző beavatkozásokhoz való alkalmasságának gyakorlása check listák felhasználásával.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítésének specialitásai az egyes vizsgálatoknál, beavatkozásoknál.

Az egyes beavatkozásokhoz szükséges eszközök előkészítésének gyakorlása.

Az egyes beavatkozások alatti ápolói feladatok begyakorlása.

A vizsgálati minták azonosításának, kezelésének, tárolásának, szállításra való előkészítésének gyakorlása.

Az egyes beavatkozások utáni ápolói feladatok és a dokumentáció végzése.

A környezet és az eszközök tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.

A témakört csoportbontásban kell tanítani.

Az ápoló gyógyszereléssel kapcsolatos feladatai tananyagegység

Gyógyszerek tárolása, elrendezése gyógyszeres szekrényben FIFO, biztonsági, minőségirányítási és ápolás szakmai irányelvek alapján.

A gyógyszerelés ápolói feladatai, szabályai, higiénés és munkavédelmi szempontjai.

Ápolói feladatok gyógyszerelés előtt (felmérés, betegoktatás).

Előkészítés gyógyszereléshez.

Gyógyszerelés kivitelezése írásban elrendelt orvosi utasítás alapján az elrendelt készítmény azonosításának gyakorlása.

A beteg azonosítás gyakorlása az előírt szempontok szerint.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítése per orális gyógyszereléshez.
Per orális gyógyszer beadás algoritmus szerinti kivitelezése.
A környezet, a beteg pszichés és szomatikus előkészítése rectális gyógyszereléshez.
Rectális gyógyszer (kúp) felhelyezése algoritmus szerint.
A beteg gyógyszereléséhez kapcsolódó oktatási, felvilágosítási feladatok kivitelezése. Előkészítés intramuscularis, subcutan injekció beadásához.
Az elrendelt készítmény beadásához szükséges számítási feladatok gyakorlása.
Az elrendelt injekciós készítmény felszívásának algoritmus szerinti gyakorlása.
Intramuscularis és subcutan injekció beadásának gyakorlása.
Gyárilag elkészített injekciós készítmények beadásának gyakorlása.
Beavatkozások utáni környezetbiztonsági feladatok gyakorlása.
Az elvégzett gyógyszerelés dokumentálása.
A témakört csoportbontásban kell tanítani.

Ápolói feladatok terápiás beavatkozásoknál tananyagegység

Előkészítés infúziós terápiához.
Az infúzió bejuttatásának formái, eszközei.
A környezet előkészítése infúziós terápiához.
A beteg pszichés és szomatikus előkészítésének gyakorlása.
Az infúzió összeállításának algoritmusai, szabályai.
Az infúziós oldat előkészítésének gyakorlása.
Az infúziós szerelék összeállításának, légtelenítésének gyakorlása.
A perifériás vénakanülálás fogalma, célja, előnye-hátránya.
Előkészítés perifériás vénakanüláláshoz.
Perifériás vénabiztosításhoz történő előkészítés gyakorlása.
A kanülök kezelésének, gondozásának szabályai.
Ápolói feladatok infúziós terápia előtt, alatt, után.
Folyadékpótlás céljából történő gyógyszer nélküli infúzió bekötésének gyakorlása.
Infúzió befejezéséhez kapcsolódó ápolói feladatok gyakorlása.
Az infúziós terápia hibalehetőségei, helyi és általános szövődményei.

Előkészítés transzfúziós terápiához.
A transzfúziós terápia fogalma, célja, módszerei.
Transzfúzió során alkalmazott vér-vérkészítmények és jellemzőik.
A vérrendelés, szállítás, tárolás ápolói feladatai.
A beteg és az eszközök előkészítésének szempontjai.
A vér-vérkészítmény előkészítése transzfúziós terápiához.
Vér-vérkészítmény bejuttatását segítő eszközök, gépek működési elvei, alkalmazásának, karbantartásának ápolói feladatai.
A környezet előkészítése transzfúziós terápiához. Előkészítés vércsoport meghatározáshoz.
A betegmegfigyelés szempontjai transzfúzió alatt-után.
Az egyes beavatkozások utáni ápolói feladatok és a dokumentáció végzése.
A környezet és az eszközök tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.
A dokumentáció gyakorlása.

Oxigénterápia előkészítésének feladatai.

Az oxigén terápia fogalma, célja, élettani hatásai, indikáció-kontraindikáció.

Az oxigénterápia eszközei, biztonságos alkalmazásuk szabályai.

Az oxigén bejuttatásának módjai és azok hatékonysága.

Előkészítés oxigén terápiához, a megfelelő módszer és eszköz kiválasztásának szempontjai, a beteg pszichés és szomatikus előkészítése, pozicionálása.

A környezet, előkészítése oxigén terápiához.

Az oxigén terápia eszközeinek megismerése, használatba helyezésük gyakorlása.

A megfelelő áramlási sebesség megválasztásának és beállításának szempontjai.

Ápolói felelősség jelentősége oxigénterápia során.

Az oxigénterápia hatékonyságának mérése, a betegmegfigyelés szempontjai.

Oxigénterápiában részesülő beteg előkészítése transzportra.

A környezet és az eszközök tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.

A dokumentáció gyakorlása.

Az inhalációs kezelés ápolói feladatai.

Az inhalációs terápia előkészítésének algoritmusai.

Az inhalációs terápia eszközei, a megfelelő eszköz kiválasztásának szempontjai.

Az eszközök előkészítésének algoritmusai. Az eszközök használatba helyezésének gyakorlása.

A szükséges, nem gyári inhalációs oldatok számításának és elkészítésének gyakorlása.

A beteg pszichés, szomatikus előkészítése, pozicionálása.

Az inhalációs terápia kivitelezésének gyakorlása.

A betegmegfigyelés specialitásai inhalációs terápia során.

Az inhalációs terápia specialitásai gyermekkorban.

A környezet és az eszközök tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.

A dokumentáció gyakorlása.

A légúti váladék eltávolítása.

A légúti váladék fogalma, fokozott képződésének okai, kórélettani jelentősége.

A váladék eltávolításának módszerei (köhöggetés, leszívás, légzésfizioterápiamódszerek).

A köhöggetés ápolói feladatai a váladék megfigyelésének és kezelésének szempontjai.

A légúti leszívás módjai, eszközei, ápolói feladatai, szabályai.

A beteg pszichés és szomatikus előkészítésének és a beteg oktatásának gyakorlása a légúti váladék eltávolítása céljából.

Légúti váladék eltávolításához alkalmazható eszközök megismerése.

A légúti váladék eltávolításának elősegítése tiszta tudatú betegnél.

Légúti váladék eltávolítása egyszerű légútbiztosítással ellátott eszméletlen beteg esetében.

Légúti váladék eltávolítása intubált beteg esetében.

Légúti váladék eltávolítása tracheostomával ellátott beteg esetében.

A légúti váladékkezelésnek szempontjai.

A környezet és az eszközök tisztítása, fertőtlenítése, karbantartása.

A váladék eltávolításának és a váladék jellemzőinek dokumentálása.

Légzőtorna. A légzési fizioterápia fogalma, célja, módszerei.

A légzőtorna ápolói feladatai. Részvétel légzőtorna kivitelezésében.

- A beteg pszichés és szomatikus előkészítése légzőtornához.
 A beteg oktatás és együttműködés jelentősége légzőtorna során.
 Együttműködő beteg oktatása légzőtornához.
 Segédkezés aktív/ passzív légzőtorna kivitelezésében.
 Az enterális mesterséges táplálás módjai, a tápszerek fajtái. A tápszerek fajtái, a tápszeradagolás módjai. Az enterális mesterséges tápláláshoz használt eszközök. A táplálás lehetséges szövődményei.
 A nosocomiális infekciók okai, következményei, megelőzésük lehetőségei
 A fertőző beteg izolálása, A fertőző beteg ápolása
 Terápiás tevékenységek higiénés, munka- és környezetbiztonsági szabályai.
 Betegoktatás gyógyászati segédeszközök alkalmazására.
 Betegoktatás fizikális képességének felmérése gyógyászati segédeszközök alkalmazásával kapcsolatban.
 A témakört csoportbontásban kell tanítani.

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	megbeszélés		x	x	
4.	szemléltetés			x	
5.	házi feladat	x			
6.	gyakorlás	x	x		
7.	szimuláció		x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

KLINIKAI GYAKORLAT a 14. évfolyamból**280 óra****A gyakorlat célja**

A tanuló az elméletben elsajátított ismereteinek gyakorlatban történő adaptálásával alkalmassá válik kompetencia szintjének megfelelően a beteg vizsgálatára, a vizsgált és észlelt élettani és kóros elváltozások felismerésére, diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatok elvégzésére, terápiás és ápolási beavatkozások kompetencia szintű végzésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ápolástan-gondozástan. Klinikumi ismeretek.

Diagnosztikus-terápiás szakismeretek. Diagnosztikus-terápiás beavatkozások.

Témakörök***Diagnosztikus és terápiás beavatkozások belgyógyászati profilú osztályon* 64 óra**

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.

A belgyógyászati osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.

Új betegek fogadásának rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.

Az anamnézis felvételének megfigyelése.

Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanitól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.

Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.

Bed side vércukor mérés kivitelezése.

12 elvezetéses EKG készítése.

Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.

Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.

Beteg előkészítés sternum-, mellkas-, haspunkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.

Segédkezés légzésfunkciós vizsgálat kivitelezésében.

Vérvétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Vizeletgyűjtés, vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Vizeletvizsgálat végzése gyorsesztes alkalmazásával.

Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.

Az osztályos gyógyszerterápiás, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.

Segédkezés gyógyszerelés kivitelezésében.

Intramusculáris, subcutan injekció bejuttatása orvosi utasításnak megfelelően.

Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Előkészítés transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikus célú csapolásokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.

***Diagnosztikus és terápiás beavatkozások sebészeti profilú osztályon* 56 óra**

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.

A sebészeti osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.

Új betegek fogadásnak rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 A sebészeti ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanitól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Speciális sebészeti fizikális vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Bed side vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetési EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.
 Beteg előkészítés tályog-, ízületi punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Beteg előkészítés endoszkópos vizsgálatokhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Beteg előkészítés laparoscópiához, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Az osztályos gyógyszerterápiák, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.
 Segédkezés gyógyszerelés kivitelezésében.
 Intramusculáris, subcutan injekció bejuttatása orvosi utasításnak megfelelően.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások mozgásszervi, sebészeti profilú osztályon 16 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 A traumatológiai/ortopédiai osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Új betegek fogadásnak rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 A traumatológiai/ortopédiai ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanitól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Speciális traumatológiai/ortopédiai fizikális vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 Súlyos sérültek vizsgálatának specialitásai.
 Betegmozgatás, pozicionálás elvégzése, mobilizálást segítő eszközökkel.
 Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Bed side vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetési EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.
 Beteg előkészítése radiológiai vizsgálatokhoz, a vizsgálat metodikájának megfigyelése.
 Beteg előkészítés ízületi punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Beteg előkészítés arthroscopos vizsgálatokhoz részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.

Az osztályos gyógyszerellátás, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.
 Segédkezés gyógyszerelés kivitelezésében.
 Intramusculáris, subcutan injekció bejuttatása orvosi utasításnak megfelelően.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 A konzervatív terápiás módszerek (gipsz-rögzítés, ortézisek) megfigyelés.
 Gipszelt végtagú beteg megfigyelése, a végtag vizsgálatának elvégzése.
 Segédkezés extensioval rendelkező beteg ápolási folyamatában.
 Betegoktatása gyógyászati segédeszközök alkalmazására.
 Betegek fizikális képességének felmérése gyógyászati segédeszközök alkalmazásával kapcsolatban.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások szülészeti-nőgyógyászati osztályon 16 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 A szülészeti-nőgyógyászati osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Új betegek fogadásának rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 A szülészeti-nőgyógyászati ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanitól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Speciális szülészeti-nőgyógyászati fizikális vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 Terhes nő fizikális vizsgálatának megfigyelése.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.
 Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Bed side vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetéses EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokra belül.
 Vérvétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizeletgyűjtés, vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizeletvizsgálat végzése gyorsteszt alkalmazásával.
 Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.
 Az osztályos gyógyszerellátás, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.
 Beteg előkészítés Douglas punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Beteg előkészítés laparoszkópiához, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások neurológiai osztályon

16 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 Az ideggyógyászati osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Új betegek fogadásnak rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 Az ideggyógyászati ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanítól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Speciális ideggyógyászati fizikális vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 Zavart tudatú, eszméletlen beteg fizikális vizsgálatának megfigyelése.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.
 Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Bed side vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetéses EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.
 Beteg előkészítés EEG, EMG, ENG vizsgálatokhoz.
 Beteg előkészítés és megfigyelés kontrasztanyaggal végzett radiológiai vizsgálatokhoz.
 Vértétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizeletgyűjtés, vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizeletvizsgálat végzése gyorseszteszt alkalmazásával.
 Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.
 Az osztályos gyógyszerterápiák, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.
 Beteg előkészítés lumbal vagy ciszterna punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Betegek oktatása gyógyászati segédeszközök alkalmazására.
 Betegek fizikális képességének felmérése gyógyászati segédeszközök alkalmazásával kapcsolatban.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások pszichiátriai osztályon

24 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 Pszichiátriai osztályon betartandó beteg-és dolgozóbiztonsági szabályok.
 A pszichiátriai osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Új betegek fogadásnak rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 A pszichiátriai ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanítól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Speciális pszichiátriai fizikális vizsgálatokhoz, beteg megfigyeléshez kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 Zavart tudatú beteg fizikális vizsgálatának megfigyelése.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói

feladatokban.

Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.

Bed side vércukor mérés kivitelezése.

12 elvezetéses EKG készítése.

Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.

Vérvétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Vizeletgyűjtés, vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Vizeletvizsgálat végzése gyorsesztt alkalmazásával.

Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.

Segédkezés elektroconvulsiv terápia során.

Az osztályos gyógyszerterárolás, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.

A gyógyszerelés, gyógyszer osztás speciális szabályai pszichiátriai osztályon.

Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Speciális pszichoterápiás foglalkozások megfigyelése.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások urológiai osztályon

24 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.

A urológiai osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.

Új betegek fogadásnak rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.

Az anamnézis felvételének megfigyelése.

Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanitól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.

Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.

Bed side vércukor mérés kivitelezése.

12 elvezetéses EKG készítése.

Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.

Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.

Vérvétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Beteg előkészítés cystoszkópos vizsgálatokhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.

A beteg előkészítése natív és kontrasztanyag radiográfiai vizsgálatokhoz, a vizsgálatok metodikájának megfigyelése.

Beteg előkészítés katéterezéshez, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.

Vizeletgyűjtés, vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.

Vizeletvizsgálat végzése gyorsesztt alkalmazásával.

Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.

Az osztályos gyógyszerterárolás, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.

Segédkezés gyógyszerelés kivitelezésében.

Intramusculáris, subcutan injekció bejuttatása orvosi utasításnak megfelelően.

Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Segédkezés a különböző urológiai műtétek beteg előkészítésében, a műtött beteg fogadásához, megfigyeléséhez, ápolásához kapcsolódó ápolói feladatokban.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások kisklinikumi osztályokon

40 óra

Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 A különböző kisklinikumi profilú osztályok helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Új betegek fogadásának rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 Az anamnézis felvételének specialitásai a különböző kisklinikumi területeken.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanítól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 A kisklinikumi területek speciális fizikális vizsgálataihoz kapcsolódó ápolói feladatok megismerése.
 A kisklinikumi területek helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségei.
 A különböző területeken alkalmazandó egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Bed side vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetéses EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.
 Az osztályon alkalmazott leggyakoribb terápiás módok megismerése.
 Az osztályos gyógyszerterápiák, gyógyszerrendelés szabályainak megismerése.
 Segédkezés, gyógyszerelés kivitelezésében.
 Intramusculáris, subcutan injekció bejuttatása orvosi utasításnak megfelelően.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Diagnosztikus és terápiás beavatkozások sürgősségi osztályon

24 óra

A sürgősségi osztály helyi és intézményi szintű diagnosztikai és terápiás lehetőségeinek feltérképezése.
 Az osztály munka, baleset, környezetvédelmi és minőségirányítási szabályai.
 Új betegek fogadásának rendje az első orvosi és ápolói vizsgálat megismerése.
 A sürgősségi ellátást igénylő beteg anamnézis felvételének specialitásai.
 Az orvosi fizikális vizsgálatok módszereinek és az egyes élettanítól eltérő eredményeinek értelmezése, segédkezés fizikális vizsgálatoknál.
 Egyszerű eszközös vizsgálatok kompetencia szintű alkalmazása.
 Vértétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizelet mintavétel laboratóriumi diagnosztikai vizsgálat céljából.
 Vizeletvizsgálat végzése gyorsvizsgáló alkalmazásával.
 Segédkezés POCT labordiagnosztikai vizsgálatnál, vércukor mérés kivitelezése.
 12 elvezetéses EKG készítése.
 Segédkezés non invazív beteg monitorozás kivitelezésében, non invazív betegmonitorozás kompetencia határokon belül.
 Segédkezés / kivitelezés a különböző diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó ápolói feladatokban.
 Beteg előkészítés lumbál-, has-, mellkas-, punkcióhoz, tályog-, ízületi punkcióhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Beteg előkészítés endoszkópos vizsgálatokhoz, részvétel a beavatkozás utáni ápolási folyamatban.
 Előkészítés infúziós terápiához, segédkezés az infúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.
 Előkészítés sürgősségi transzfúziós terápiához, segédkezés a transzfúziós terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

Előkészítés oxigén és inhalációs terápiához, segédkezés oxigén és inhalációs terápiához kapcsolódó ápolói feladatok kivitelezésében.

A gyakorlat helyszíne

Belgyógyászati profilú osztály.

Sebészeti profilú osztály.

Traumatológia/ortopédia.

Szülészeti-nőgyógyászati osztály.

Neurológiai osztály.

Pszichiátriai osztály.

Urológia.

Fül-orr-gégészet, Szemészet, Bőrgyógyászat.

Sürgősségi osztály.

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	gyakorlás	x			
3.	irányított feladat megoldás	x			
4.	megbeszélés		x		

A gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.1.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
2.	Komplex információk körében				
2.1.	Esetleírás készítése	x			
2.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
2.3.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés		x		

	irányítással				
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

A gyakorlat értékelésének módja: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11152-16 azonosító számú Egészségnevelő és fejlesztő tevékenység megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 11152-16 azonosító számú **Egészségnevelő és – fejlesztő tevékenység** megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	egészségfejlesztés	egészségfejlesztés gyakorlata
FELADATOK		
Prevenációs tevékenységet végez	X	X
Egészségi állapot felmérésében részt vesz	X	X
Tájékoztatást ad az egészséges életmódról és segíti a páciens, annak családját és közösségét annak elérésben	X	X
Közreműködik a beteg diétás kezelésében	X	X
Egészségfejlesztő foglalkoztatások szervezésében közreműködik	X	X
Közreműködik a védőoltásokról szóló tájékoztatásban	X	X
Részt vesz a betegek és hozzátartozóik oktatásában	X	X
Megtanítja az emlő és here önvizsgálatát	X	X
Tájékoztatást ad szűrővizsgálatokról, szűrővizsgálatok szervezésében részt vesz, koordinálja	X	X
Közreműködik a rehabilitációs team munkájában	X	X
Tájékoztatást ad a betegek és a hozzátartozójának a rehabilitációs lehetőségekről	X	X
Megtanítja a beteget a gyógyászati segédeszközök használatára	X	X
Felvilágosítást ad a szociális gondoskodás formáiról és az otthoni szakápolás igénybevételének lehetőségeiről	X	X
SZAKMAI ISMERETEK		
Egészségnevelés	X	X
Egészségfejlesztő, betegségmegelőző egészségügy	X	X
Pszichológia	X	X
Pszichiátria	X	X
Szociológia	X	X
Pedagógia, oktatásmódszertan	X	X
Habilitáció - rehabilitáció	X	X

Ápoláslélektan	x	x
Ápolásetika	x	x
Jog	x	x
Higiéné	x	x
Hospice ellátás	x	x
Közösségi ápolás	x	x
Otthonápolás, otthoni szakápolás	x	x
Szociális gondoskoldás	x	x
Gyógyászati segédeszközök	x	x
Táplálkozás-egészségtan	x	x
Dietetika	x	x
Szocializáció	x	x
Prevenció szintjei	x	x
Védőoltások	x	x
Az emlő és here önvizsgálata	x	x
Abúzusok és megelőzési lehetőségei	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Szakmai nyelvezeű íráskészség, fogalmazás írásban	x	x
Olvasott és hallott szöveg megértése, szakmai nyelvű beszédkésztség	x	x
Beavatkozások eszközeinek használata	x	x
Oktatástechnikai, szemléltető eszközök használata	x	x
Gyógyászati segédeszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x
Felelősségtudat	x	x
Megbízhatóság	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empatikus készség	x	x
Kommunikációs rugalmasság	x	x
Konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Problémaelemzés	x	x
Logikus gondolkodás	x	x
Információgyűjtés	x	x

EGÉSZSÉGNEVELÉS – EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS**54,25 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy tanításának célja

Az egészségnevelés- egészségfejlesztés tantárgy célja, hogy a tanulók az egészségügyi alapismeretekre alapozva mélyítsék el az egészségneveléssel, egészségpedagógiával kapcsolatos

ismereteiket, legyenek a birtokában mindannak a tudásnak, amellyel önállóan és hatékonyan tudják az egészséges és a beteg ember egészségét előmozdítani, betegségét megelőzni és rehabilitációját segíteni.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségtan
 Pszichológia
 Pedagógia
 Egészségügyi ellátórendszer
 Népegészségügy
 Egészségfejlesztés
 Környezet – egészségügy
 Kommunikáció
 Speciális kommunikáció

RÉSZTANTÁRGYAK EGÉSZSÉGNEVELÉS

23,25 óra

Egészségnevelés tananyagegység

- Az egészségnevelés alapfogalmai.
- A pedagógia és egészségnevelés helye és szerepe az egészségügyi ellátó rendszerben.
- Az egészségkultúra fogalma, összetevői.
- Az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés fogalma és programjai.
- Az egészséges életvitel kialakításának lehetőségei.
- Az egészség fenntartása a betegség kialakulása, rizikótényezői.
- Egészséges életmód összetevői.
- Egészségkárosító tényezők.
- Egészségtudatos magatartás.
- A testtartás és a rendszeres mozgás jelentősége a mindennapi életben.
- Az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatása.
- Az egészségnevelés módszerei, eszközei.
- Az egészségnevelés szinterei, szervezeti formái.
- Foglalkozások tervezése.
- Primer prevenció.
- Az emlő és a here önvizsgálata.
- Abúzusok és megelőzése.
- Szexuálhigiéné.
- A szív- és érrendszeri, emésztőszervi, légzőszervi megbetegedések kialakulásának okai és kockázati tényezői.
- Daganatos betegségek megelőzése.
- Szekunder prevenció.
- Tercier prevenció.

Betegoktatás tananyagegység

- Betegoktatás fogalma, célja módszerei.
- Betegoktatás típusai.
- Beteg és hozzátartozójának oktatási módszerei.
- Krónikus betegek oktatása (diabétesz, onkológiai, nefrológiai, pulmonológiai).
- Dokumentáció vezetése, beteg napló jelentősége.
- Gyógyászati segédeszközök alkalmazása.

Táplálkozástan – dietetika tananyagegység

- Táplálkozás-élettani alapismeretek.
- Táplálékpiramis.
- Egészséges táplálkozás.
- Táplálkozási szokások.
- A túlzott tápanyagbevitel következményei.
- A gyermek és az idős ember táplálkozási szükséglete.
- Élelmezési alapismeretek.
- Diéták fajtái elkészítési mód és tápanyagtartalom szerint.
- Speciális diéták.

REHABILITÁCIÓ

31 óra

Rehabilitáció tananyagegység

- Rehabilitáció, habilitáció fogalma, tartalma.
- Károsodás, egészségkárosodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma.
- A rehabilitáció/habilitáció részterületei, színterei.
- A rehabilitációs rendszer működése.
- Az orvosi rehabilitáció, annak módszerei, hazai intézményrendszere.
- Az alkalmazott terület (mozgásszervi, kardiovaszkuláris, pszichiátria) működése, jellemzői.
- Az orvosi rehabilitációhoz kapcsolódó egyéb rehabilitációs tevékenységek.
- A foglalkoztatási rehabilitáció folyamata.
- Életkori sajátosságok szerinti károsodások, fogyatékoságok.
- Pszichiátriai károsodások alap-, és speciális ismeretei.
- Neurológiai károsodások alap-, és speciális ismeretei.
- Mozgásszervi károsodások alap-, és speciális ismeretei.
- Kardio –pulmonalis károsodások alap-, és speciális ismeretei.

Mentálhigiéné tananyagegység

- Mentálhigiéné fogalma és tárgya, területei.
- Az egészséges lelki egyensúly fenntartása.
- Énvédő technikák.
- Konfliktushelyzetek és kezelése.
- Érzelmi élet egyensúlya.
- Devianciák és megelőzése.
- Burn-out szindróma.

A képzés helyszíne: szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x	x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás			x	
4.	megbeszélés		x	x	
5.	szemléltetés			x	
6.	házi feladat	x			
7.	gyakorlás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel			x	

2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban			x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

EGÉSZSÉGNEVELÉS – EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS GYAKORLAT**40 óra**

13. évfolyamon megszervezett képzés

A gyakorlat célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók sajátítsák el az egészségnevelő –fejlesztő tevékenység módszereit és alkalmazzák az ápolási – gondozási folyamat során

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségtan

Pszichológia

Pedagógia

Egészségügyi ellátórendszer

Népegészségügy

Egészségfejlesztés

Környezet – egészségügy

Kommunikáció

Speciális kommunikáció

Témakörök***Egészségnevelés gyakorlat*****8 óra**

Részvétel az egészségi állapot felmérésében.

Részvétel a prevenció különböző formáiban.

Felvilágosító tevékenység folytatása egészségkárosító tényezőkről.

Egészségfejlesztő foglalkozás szervezésében való közreműködés.

Részvétel a páciensek/kliensek egészséges életmódra való felkészítésében.

Edukációs gyakorlat**8 óra**

Beteg és hozzátartozójának oktatásában részt vesz (diabetes, nefrológiai, pulmonológia).

Megtanítja a gyógyászati segédeszközök használatát.

Megtanítja a beteget a beteg napló vezetésére.

A beteget és hozzátartozóját oktatja a szövődménymentes életvitel és életmód kialakítására.

Rehabilitációs gyakorlat

24 óra

A rehabilitációs rendszer speciális intézményei felépítésének, munkarendjének megismerése. Munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi szabályok megismerése, betartása a napi munkavégzés során.

Pszichiátriai károsodott betegek ellátásában, gondozásában való közreműködés/Neurológiai károsodott betegek ellátásában, gondozásában való közreműködés /Mozgásszervi károsodott betegek ellátásában, gondozásában való közreműködés/Kardio–pulmonalis károsodott betegek ellátásában, gondozásában való közreműködés.

A gyakorlat helyszíne

Egészségnevelés gyakorlat: iskolaorvosi rendelő, terhesgondozás, háziorvosi rendelő, rehabilitációs intézet, kórház fekvőbeteg osztálya.

Edukációs gyakorlat: szakrendelő, tüdőgondozó, rehabilitációs intézet, kórház fekvőbeteg osztálya.

Rehabilitáció gyakorlat: rehabilitációs intézet, rehabilitációs osztály.

A gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megfigyelés	x			
2.	gyakorlás	x			
3.	irányított feladat megoldás	x			
4.	megbeszélés		x		

A gyakorlat értékelésének módja:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

SZAKMAI IDEGEN NYELV

31 óra

Az esti szakképző évfolyam 13. évfolyamán.

A tantárgy értékelésének módja:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.